

ያዕቆብ 2: 1-13

«ወንድሞቼ ሆይ፥ በክብር ጌታ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለውን እምነት በሰው ፊት በማድላት አትያዙ። የወርቅ ቀለበት ያደረገና የጌጥ ልብስ የለበሰ ሰው ወደ ጉባኤአችሁ ቢገባ፥ እድፍ ልብስም የለበሰ ድሀ ሰው ደግሞ ቢገባ፥ የጌጥ ልብስም የለበሰውን ተመልክታችሁ፡- አንተስ በዚህ በመልካም ስፍራ ተቀመጥ ብትሉት፥ ደሀውንም፡- አንተስ ወደዚያ ቁም ወይም ከእግሬ መረገጫ በታች ተቀመጥ ብትሉት፥ ራሳችሁን መለያየታችሁ አይደለምን? ክፉ አሳብ ያላቸውም ዳኞች መሆናችሁ አይደለምን? የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፥ ስሙ፤ እግዚአብሔር በእምነት ባለጠጎች እንዲሆኑ ለሚወዱትም ተስፋ ስለ እርሱ የሰጣቸውን መንግሥት እንዲወርሱ የዚህን ዓለም ድሆች አልመረጠምን? እናንተ ግን ድሆችን አዋረዳችሁ። ባለጠጎቹ የሚያስጨንቁአችሁ አይደሉምን? ወደ ፍርድ ቤትም የሚጎትቱአችሁ እነርሱ አይደሉምን? የተጠራችሁበት መልካሙን ስም የሚሰድቡ እነርሱ አይደሉምን?

ነገር ግን መጽሐፍ፡- ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ እንደሚል የንጉሥን ሕግ ብትፈጽሙ መልካም ታደርጋላችሁ፤ ለሰው ፊት ግን ብታደሉ ኃጢአትን ትሠራላችሁ፥ ሕግም እንደ ተላላፊዎች ይወቅሳችኋል። ሕግን ሁሉ የሚጠብቅ፥ ነገር ግን በአንድ የሚሰናከል ማንም ቢኖር በሁሉ በደለኛ ይሆናል፤ አታመንዝር ያለው ደግሞ፡- አትግደል ብሎአልና፤ ባታመንዝርም፥ ነገር ግን ብትገድል ሕግን ተላላፊ ሆነሃል። በነፃነት ሕግ ፍርድን ይቀበሉ ዘንድ እንዳላቸው ሰዎች እንዲህ ተናገሩ፥ እንዲህም አድርጉ። ምሕረትን ለማድረግ ምሕረት የሌለበት ፍርድ ይሆናልና ምሕረትም በፍርድ ላይ ይመካል።»

ሀብታም ሰው፥ ድሀ ሰው

የበሰለ ክርስቲያን ሲፈተን የሚታገሥ ብቻ ሳይሆን (ያዕቆብ 1) እውነትንም ደግሞ በሥራ ላይ ያውላል። የያዕቆብ ምዕራፍ 2 ዋና አሳብ ይህ ነው። ያልበሰሉ ሰዎች ስለ እምነታቸው ይናገራሉ። የበሰለ ሰው ግን እምነቱ ይኖረዋል የእግዚአብሔርን ቃል መስማትና (ያዕቆብ 1:22-25) ስለ እግዚአብሔር ቃል መናገር የእግዚአብሔርን ቃል ማድረግን ጨርሶ ሊተኩ አይችሉም።

እያንዳንዱ አማኝ የተወሰነ የእምነት መግለጫ ወይም ስለሚያምነው ነገር የሚሰጠው የራሱ ገለጻ አለው። አብዛኛዎቹ አብያተ ክርስቲያናት እንደዚህ ዓይነት የእምነት መግለጫዎች አላቸው። አባሎቻቸውም የእምነት መግለጫዎቹን በቃላቸው እንዲያውቁአቸውና እንዲለማመዱአቸው ይጠበቅባቸዋል። ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በተለይ የጌታ እራት በሚወስዱበት ጊዜ በጉባኤ የሚያነብቡት «ቃል ኪዳን» አሏቸው። የእምነት መግለጫዎችና የቤተ ክርስቲያን ቃል ኪዳን፡ መልካምና ጠቃሚዎች ናቸው። የእግዚአብሔርን ፈቃድ የማድረግ ምትክ ግን ሊሆኑ አይችሉም። መጋቢ እንደ መሆኔ መጠን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አማኞች የቤተ ክርስቲያን ቃል ኪዳን ሲያነብቡ፥ ከዚያም በአስተዳደራዊ ጉዳይ ስብሰባዎች ሲገኙም ተመልክቼአለሁ፤ ይሁን እንጂ ተግባራቸው ከገቡት ቃል ኪዳን ጋር በፍጹም አይገናኝም።

ያዕቆብ የእግዚአብሔርን ቃል በተግባር ለማዋል እንዲረዳን ቀላል መመዘኛ ይሰጠናል። አንድ ሀብታምና አንድ ድሀ ሰው ወደ ቤተ ክርስቲያን ይመጣሉ። ከዚያም እነዚህ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን የሚደረግላቸውን አቀባበል ቀስ ብሎ ይከታተል ጀመር። በሰዎች ላይ ያለን አመለካከት በእርግጥ ስለ እግዚአብሔር የምናምነው ነገር ምን እንደሆነ ያመለክታል። ከሰዎች ጋር ያለንን ግንኙነት ከመለኮታዊ ጎበኒት ልንነጥለው አንችልም። «ማንም እግዚአብሔርን እወዳለሁ እያለ ወንድሙን ቢጠላ ሐሰተኛ ነው፤ ያየውን ወንድሙን የማይወድ ያላየውን እግዚአብሔርን ሊወድ እንዴት ይችላል?» (1ኛ ዮሐንስ 4:20)።

በዚህ ክፍል ያዕቆብ ሌሎች ሰዎችን ስለምንመለከትበት ሁኔታ አራት መሠረታዊ የክርስትና ትምህርቶችን ይመረምራል።

የክርስቶስ መለኮታዊነት (2: 1-4)

የቁጥር 1 ቀጥተኛ ትርጉም ከዚህ እንደሚከተለው ነው፡ - «ወንድሞቼ ሆይ የክብር ጌታ የሆነው የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን እምነት አድልዎ በማሳየት አትያዙ። በዚያን ጊዜ የነበሩ አይሁዶች ከበሬታንና ታዋቂነትን የሚከፈሉ፤ ምስጋንን ለማግኘትም እርስ በእርስ የሚፎካከሩ ነበሩ። ጌታችን ኢየሱስ በሉቃስ 14: 7-14 የተናገረው ምሳሌና በማቴዎስ 23 ፈሪሳውያንን ያወገዙበት ንግግር በዚህ ዓይነቱ ችግር ላይ ያተኩር ነበር።

ይህ ችግር ዛሬም በመካከላችን አለ። መሰላል ወጪዎች ማለትም በከፍተኛ የሥልጣን ስፍራ ለመገኘት የሚፈልጉ ሰዎች ያሉት በፖለቲካው፤ በኢንዱስትሪውና በኅብረተሰቡ ውስጥ ብቻ ሳይሆን በቤተ ክርስቲያን ውስጥም ነው። በብዙዎቹ ቤተ ክርስቲያናት የራሳቸው ቡድኖች አሉአቸው፤ አዳዲስ አማኞች ዘልቀው ለመግባት ይቸገራሉ። አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አባላት አገልግሎታቸውን የራሳቸውን ጠቃሚነትና አስፈላጊነት ለማንጸባረቅ ይጠቀሙበታል። ያዕቆብ የሚጽፍላቸው አብዛኞቹ አማኞች የተለያዩ የአገልግሎት ስፍራዎችን ለመያዝ እየጣሩ ስለነበር በማስጠንቀቅ ይጽፍላቸዋል (ያዕቆብ 3: 1)።

ኢየሱስ ለማንም አያደላም ነበር፡ - ጠላቶቹ እንኳ ይህን አምነዋል። «... ለማንም አታደላም የሰውን ፊት አትመለከትምና» (ማቴዎስ 22: 16)። ጌታ ኢየሱስ ውጫዊ ገጽታን ሳይሆን የሰውን ልብ ይመለከት ነበር። በሀብት ወይም በኅብረተሰቡ ውስጥ ባለ የከበሬታ ስፍራ ምክንያት አንዱን ከሌላው ለይቶ የሚያይ አልነበረም። በእርሱ ዓይኖች ፊት የነበራትን የመጨረሻ ትንሽ ገንዘብ የሰጠችው መበለት በትምክሕትና በጉራ እጅግ ብዙ ገንዘብ ከሰጠው ፈሪሳዊ ትሻል ነበር። በኃጢአተኞች ሕይወት ውስጥ ያለውን መልካም ነገር የማድረግ ዝንባሌ ይመለከት ነበር። በስምዕን ውስጥ እንደ ዓለት የጠነከረውን ዝንባሌ አየ፤ በቀራጩ በማቴዎስ ውስጥ ከአራቱ ወንጌላት መካከል አንዱን ሊጽፍ ያለውን ታማኝ ደቀመዝሙር ተመለከተ። ደቀመዝሙርቱ ሲካር በምትባል የሰማርያ ከተማ ኢየሱስ ከአንዲት ኃጢአተኛ ሴት ጋር ሲነጋገር በማየታቸው እጅግ ተደንቀው ነበር። ኢየሱስ ግን ከፍተኛ የሆነ መከርን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ለመሰብሰብ መሣሪያ እንደምትሆን ተመልክቶ ነበር።

ሰዎችን በወደፊት ሕይወታቸው ሳይሆን ባለፉበት ጉዳያቸው

የመፍረድ ዝንባሌ አለን። የጠርሴሱ ሳውል በተለወጠ ጊዜ በኢየሩሳሌም የነበረችዋ ቤተ ክርስቲያን ልትቀበለው ፈራች። ይህንን ግድግዳ ለማፍረስ እግዚአብሔር የሳውልን መለወጥ በተቀበለው በበርናባስ ተጠቀመ (ዮሐ. 9:26-28)። እኛም ዛሬ በሰው ውስጣዊ የልብ ዝንባሌ ከመፍረድ ይልቅ በውጫዊ አቀራረብ መፍረድ ይቀናናል። እኛን የሚመስሉ ካልሆኑ ሰዎች ጋር በቤተ ክርስቲያናት መቀመጥ እንኳ አያስደስተንም። ኢየሱስ ኃጢአትን የሚጠላ ቢሆንም እንኳ የኃጢአተኞች ወዳጅ ነበር። ኃጢአተኞችን እንዲቀበል ያደረገው ኃጢአትን በቸልታ በመመልከቱ ሳይሆን በርኅራኄ ነበር። ኃጢአተኞች ወደ እርሱ ሲመጡ፣ እምነታቸውንም በእርሱ ላይ ሲያደርጉ ይቅር ይላቸው ነበር።

ኢየሱስ የተጠላና የተናቀ ነበር፡- ይህ እንደሚሆን በኢሳይያስ 53:1-3 አስቀድሞ ተናግሯል። በራሱ ጽድቅ በሚመካ ሕዝብ የተናቀ ደህ ሰው ነበር። ወፎች ጎጆ ቀበሮዎችም ማደሪያ ቢኖራቸውም እርሱ ግን እራሱን የሚያስጠጋበት እንኳ አልነበረውም። የችግርን ምንነት በሚገባ ከሚያውቁ ቤተሰቦች በተናቀቸው ናዝሬት ከተማ ነበር ያደገው። ኢየሱስ በምድር ላይ አገልግሎቱን በሰጠበት ወቅት እርሱን ለማየት ዕድል አግኝተን ቢሆን ኖሮ እንድንወደው የሚያደርገን ወይም የሚማርከን አካላዊም ሆነ ቁሳዊ ነገር አልነበረውም።

ሆኖም እርሱ የእግዚአብሔር ክብር ነው። በብሉይ ኪዳን በመጀመሪያ የእግዚአብሔር ክብር ማደሪያ የነበረው የመገናኛው ድንኳን ሲሆን (ዘጸአት 40:34-38) ቆይቶ ደግሞ ቤተ መቅደሱ ነበር (1ኛ ነገሥት 8:10-11)። ጌታ ኢየሱስ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ ግን የእግዚአብሔር ክብር በእርሱ ውስጥ አደረ (ዮሐ. 1:14)። ዛሬ የእግዚአብሔር ክብር በእያንዳንዱ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ (1ኛ ቆሮ. 6:19-20) እና በኅብረት ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ያድራል (ኤፌ. 2:21-22)።

በምድር ላይ በኖረበት ዘመን የነበሩ የሃይማኖት ምሁራን ክርስቶስን በሰብአዊ መመዘኛቸው መዝነው ሳይቀበሉት ቀሩ። የተነሣው መልካም ነገር እንደሚገኝባት ከማትገመተው ከገሊላ ናዝሬት ከተማ ነበር። በጊዜው ተቀባይነት ከነበረው ትምህርት ቤት የተመረቀ ሰው አልነበረም። በጊዜው በሥልጣን ላይ ከነበሩ ሰዎች ያገኘው ፈቃድ አልነበረም። ሀብት አልነበረውም። ተከታዮቹ ቀራጮችንና ኃጢአተኞችን ጨምሮ የተራ ሰዎች ስብስብ ነበሩ። ሆኖም እርሱ

የእግዚአብሔር አምላክ ክብር ነበር። ይህን ሁሉ ስናገናኝበት ኢየሱስ የሃይማኖት መሪዎችን «ቅን ፍርድ ፍረዱ እንጂ በመልክ አትፍረዱ» (ዮሐንስ 7:24) ብሎ ማስጠንቀቂያ መስጠቱ የሚያስደንቅ አይሆንብንም።

ዛሬም የምንሠራቸው ስሕተቶች ተመሳሳይ መሆናቸው የሚያሳዝን ነው። እንግዳ የሆኑ ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ሲመጡ ውስጣዊ ግንኙነታቸውን ሳይሆን በውጭ ካየናቸው ነገሮች ተነሥተን መፍረድ ይቀናናል። የምንመለከታቸው ነገሮች በሕይወታቸው ሊገለጥ የሚችለውን የመነፈስ ቅዱስን ፍሬ ሳይሆን አለባበስ፣ መልክ፣ የአነጋገርና የአካሄድ ስልት የመሳሰሉትን ዋጋ እንሰጣቸዋለን። ከእነርሱ ጥቅም ለማግኘት በማሰብ ለሀብታሞች እንሸቆጠቆጣለን፤ ድሆችን ግን ስለሚያሳፍሩን እናርቃቸዋለን። ኢየሱስ ግን እንደዚህ አላደረገም፤ እንደዚህ ማድረጋችንንም አይወድም።

በሰብአዊ ግንኙነታችን ውስጥ የክርስቶስን መለኮትነት የምንለማመደው እንዴት ነው? ነገሩ በጣም ቀላል ነው። ይኸውም ሁሉን ሰው በክርስቶስ ዓይን መመልከት ነው። ለቤተ ክርስቲያናችን እንግዳ የሆነውን ሰው ክርስቲያን ከሆነ፣ ክርስቶስ በውስጡ ስለሚኖር እንቀበለዋለን። እንግዳው ክርስቲያን ባይሆንም እንኳ ክርስቶስ የሞተው ለእርሱም ጭምር ስለሆነ ልንቀበለው ይገባል። በእኛና በሌሎች መካከል ለሚኖረው ግንኙነት አገናኝ ድልድይ ክርስቶስ ነው፤ እርሱ የፍቅር ድልድይ ነውና። ከሌሎች ጋር ለሚኖረን ግንኙነት መሠረቱ የኢየሱስ ክርስቶስ ማንነትና ተግባር ነው። ከዚህ የተለየ መሠረት ዋጋ የለውም። በተጨማሪ እግዚአብሔር ለስሙ ክብርን ለማምጣት ጨርሶ ባልተጠበቀ ሰው እንኳ መጠቀም ይችላል። እርሱ ጴጥሮስን፣ ዘኪያስንና፣ ዮሐንስ ማርቆስን እንደተጠቀመባቸው ሁሉ እኛ የናቅነውን ወይም ያልተቀበልነውን ድሀ ሰው ሊጠቀምበት ይችላል።

የእግዚአብሔር ጸጋ (2:5-7)

የዚህ ክፍል ትኩረት ደግሞ የእግዚአብሔር ምርጫ ነው፤ ይህ ምርጫ ደግሞ የእግዚአብሔር ጸጋ አለበት። ደኅንነት በሥራ ቢሆን ኖሮ በጸጋ ሊሆን አይችልም ነበር። ጸጋ የሚያመለክተው ደኅንነት የማይገባቸውና ሊያገኙ የማይችሉትን ሰዎች እግዚአብሔር በሉዓላዊነት መምረጡን ነው (ኤፌ. 1:4-7 እና 2:8-10)። እግዚአብሔር ያዳነን

ሙሉ በሙሉ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በሠራው ሥራ እንጂ በማንነታችን ወይም ባለን ነገር አይደለም።

እግዚአብሔር የዘር ልዩነትን ይቃወማል (የሐዋ. 10:34)። ጴጥሮስ ከአሕዛብ ወገን ወደ ሆነው ወደ ቆርኔሌዎስ ቤት እንደሄደ፤ ወንጌልን እንደሰበከላቸው፤ ምግብም አብሮአቸው እንደበላ ባወቁ ጊዜ አይሁዳውያን ክርስቲያኖች እጅግ ተደናግጠውና ተገርመው ነበር። የመጀመሪያው የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ አጪቃጫቂ ርእስ «አንድ አሕዛብ ክርስቲያን ለመሆን አስቀድሞ አይሁዳዊ መሆን አለበትን?» የሚል ነበር (የሐዋ. 15)። መንፈስ ቅዱስ የሰጣቸው መልስ ግን ጪሮሶ የለበትም የሚል ነበር። በእግዚአብሔር አመለካከት ለኩነኔም (ሮሜ 2:6-16) ሆነ ለደኅንነት (ሮሜ 10:1-13) በአይሁድና በአሕዛብ መካከል ልዩነት የለም የሚል ነበር።

እግዚአብሔር ማኅበረ-ሰባዊ ልዩነትን አይፈቅድም። ጌታና ባሪያ፤ (ኤፌ. 6:9) ሀብታምና ደሀ ለእርሱ አንድ ናቸው። የእግዚአብሔር ጸጋ ሀብታሙን ድሀ፤ ድሀውን ሰው ደግሞ በክርስቶስ ጸጋ ያለውን ባለጠገነት እንዲወርስ በማድረግ ሀብታም እንደሚያደርገው ያዕቆብ ያስተምራል (ያዕቆብ 1:9-11)። «እግዚአብሔር ደሀ ያደርጋል ባለጠጋም ያደርጋል፤ ያዋርዳል ደግሞም ከፍ ከፍ ያደርጋል። ከሕዝቡ መኳንንት ጋር ያስቀምጣቸው ዘንድ የክብርንም ዙፋን ያወርሳቸው ዘንድ ችግረኛውን ከመራት ያነሣል ምስኪኑንም ከጉድፍ ያነሣል» (1ኛ ሳሙኤል 2:7-8)።

ከሰብአዊ አስተሳሰብና አመለካከት አንፃር እግዚአብሔር በባለጠጎች ፈንታ ድሆችን መርጦአል። «ወንድሞች ሆይ፤ መጠራታችሁን ተመልከቱ፤ እንደ ሰው ጥበብ ጥበበኞች የሆኑ ብዙዎች፤ ኃያላን የሆኑ ብዙዎች፤ ባላባቶች የሆኑ ብዙዎች አልተጠሩም ነገር ግን እግዚአብሔር ጥበበኞችን እንዲያሳፍር የዓለምን ሞኝ ነገር መረጠ፤ ብርቱም ነገር እንዲያሳፍር እግዚአብሔር የዓለምን ደካማ ነገር መረጠ» (1ኛ ቆሮ. 1:26-27)። በዚህ ዓለም ደሀ የሆኑ ሰዎች በእምነት ባለ ጸጋ ሆኑ፤ እንደ እግዚአብሔር ልጆች የመንግሥቱን ሀብት ይወርሳሉ።

በዚህ ዓለም ደሀ ሆኖ በሚቀጥለው ዓለም ባለጸጋ መሆን ይቻላል፤ ወይም በዚህ ዓለም ባለጸጋ ሆኖ በሚቀጥለው ዓለም ደሀ መሆን ይችላል (1ኛ ጢሞ. 6:17-18)። ወይም ደግሞ በዚህም ሆነ በሚቀጥለው ዓለም ድሀም ባለጸጋም መሆን ይቻላል። ጉዳዩ የሚመሠረተው ከክርስቶስና

እርሱ ከሰጠንም ድራዊ ሀብት ጋር ባለን ግንኙነት ወይም አጠቃቀም ላይ ነው። እግዚአብሔር መንግሥቱን እንደሚሰጣቸው ተስፋ የሰጣቸው ዓለምንና ብልጽግናውን የሚወዱትን ሳይሆን እርሱን የሚወዱትን ነው (ያዕቆብ 2:5)።

ያዕቆብ በቁጥር 6 ና 7 ላይ ጠንካራ ግሣጺን ሲሰጥ እንመለከተዋለን። ድሆችን ላትንቁ ደኅንነትን እንዳላገኘ ባለጸጋ መሆናችሁ ነው። በዚያን ዘመን ሀብታም የነበሩ ሰዎች ድሆችን ይበዘብዙ፤ የአድልዎ ፍርድን ያደርጉ ነበር። በዚህ መንገድ የበለጠ ሀብታም መሆን ቀላል ነበር። የሚያሳዝነው ነገር ዛሬም ቢሆን ይህ ኃጢአት በተመሳሳይ መንገድ ይሠራል። በዚህም የክርስቶስ ስም ይሰደባል። ጌታ ኢየሱስ ደህ ነበር። ስለዚህ እርሱ በኖረበት ዘመን በነበሩ ባለጠጋ መሪዎች የፍትሕ መንደል ደርሶበታል።

በእግዚአብሔር ጸጋ መሠረታዊ ትምህርት በእርግጥ የምናምን ከሆነ ሰዎችን የምናየው በሰብአዊ ሥራቸው ወይም በኅብረተሰቡ ውስጥ ባላቸው ደረጃ ሳይሆን በእግዚአብሔር ዕቅድ አንፃር መሆን አለበት። በሰዎች መካከል ልዩነት የሚያደርግ ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ጸጋ የሚያንጸባርቅ ቤተ ክርስቲያን አይደለም። ኢየሱስ በሞተ ጊዜ አይሁድንና አሕዛብን ለያይቶ የነበረውን ግድግዳ አፈረሰው፤ (ኤፌ. 2:11-22)። በልደቱና በሕይወቱ ግን በሀብታምና በደህ፤ በወጣትና በሽማግሌ፤ በተማረና ባልተማረ ሰው መካከል የነበሩትን ግድግዳዎች አፈረሰ። እነዚህን የፈረሱ ግድግዳዎች እንደገና መገንባት ተገቢ አይደለም። በእግዚአብሔር ጸጋ የምናምን ከሆነ እንደገና አንገነባቸውም።

የእግዚአብሔር ቃል (2:8-11)

ከቅርብ ዓመታት ወዲህ አማኞች መጽሐፍ ቅዱስ በእርሱ መንፈስ ምሪት የተጻፈ ለመሆኑና ባለው ሥልጣን ላይ ይከራከሩ ነበር። በእርግጥ የእግዚአብሔርን ቃል እውነተኛነት ለማስረገጥ መከላከያን ማቅረብ መልካም ነው፤ ነገር ግን ከሁሉም የላቀው መከላከያችን ሕይወታችንና አገልግሎታችን እንደሆነ መዘንጋት የለብንም። ዲ.ኤል. ሙዲ የተባለው የእግዚአብሔር ሰው ብዙ ጊዜ «እያንዳንዱ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ጫማ መጫማት አለበት!» ይል ነበር። ይህም ማለት ሕያው ቃሉን ይዞ ለመጓዝ ሁልጊዜ የተዘጋጀ መሆን አለበት ማለቱ ነው።

ያዕቆብ ወደ ብሉይ ኪዳን በመመለስ ከእግዚአብሔር ሕጎች አንዱን «ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ» የሚለውን ይጠቅሳል (ዘሌ. 19: 18)። ኢየሱስ በመልካሙ ሳምራዊ ምሳሌ ባልንጀራችን ማንኛውም የእኛን እርዳታ የሚጠይቅ ወይም የሚያስፈልገው ሰው እንደሆነ ነግሮናል (ሉቃ. 10: 25-37)። ጉዳዩ የዚህ ወይም የዚያ አገር ሰው መሆኑ ሳይሆን፤ መልካም የማድረግ ዕድልን የማግኘት ጉዳይ ነው። አስፈላጊውና ዋናው ጥያቄ «ባልንጀራዬ ማነው?» የሚል አይደለም። ነገር ግን «ለማን ባልንጀራ መሆን እችላለሁ?» የሚል መሆን አለበት።

«ባልንጀራህን ውደድ» የሚለው ቃል «ወርቃማ ሕግ» የሚባለው ለምንድነው? በመጀመሪያ የተሰጠው በንጉሥ ስለሆነ ነው። እግዚአብሔር አብ ለሰው ልጆች በሰጠው ሕግ ላይ እንዲሰፍር አደረገ፤ እግዚአብሔር ወልድ ደግሞ ለደቀ መዛሙርቱ እንደገና አረጋገጠላቸው (ዮሐ. 13: 34)። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ልባችንን በእግዚአብሔር ፍቅር በመሙላት ይህን ፍቅሩን ለሌሎች እንድናካፍለው ያስችለናል (ሮሜ 5: 5)። እውነተኛ አማኞች እርስ በርሳቸው ለመዋደድ ከእግዚአብሔር ተምረዋል (1ኛ ተሰ. 4: 9)።

«ባልንጀራህን ውደድ» የሚለው ቃል «ወርቃማ ሕግ» የሆነበት ሁለተኛው ምክንያት ሌሎችን ሕጎች በሙሉ የሚገዛ በመሆኑ ነው። «... ፍቅር የሕግ ፍጻሜ ነው» (ሮሜ 13: 10)። እያንዳንዱ ሰው ባልንጀራውን ቢወድድ ኖሮ በሺህ የሚቆጠሩ የተወሳሰቡ ሕጎች አያስፈልጉም ነበር።

ይህ ሕግ ወርቃማ የሆነበት ዋናው ምክንያት ግን ለዚህ ሕግ መገዛት ራሱ ንጉሥ የሚያደርግ መሆኑ ነው። ጥላቻ ሰውን ባሪያ ያደርጋል፤ ፍቅር ግን እራስን ከመውደድ ነፃ ሆነን እንድንገዛ ያስችለናል። ፍቅር ለእግዚአብሔር ቃል እንድንታዘዝና ሰዎችን ደግሞ እግዚአብሔር እንዳዘዘን እንድንመለከታቸው ነው። ለእግዚአብሔር ሕግ የምንታዘዘው በፍቅር እንጂ በፍርሃት አይደለም።

ለአንድ ሰው ከሚገባ በላይ ክብርን መስጠት የእግዚአብሔርን ሕግጋት እንዳንታዘዝ በር ሊከፍት ይችላል። አንድን ሰው በኅብረተሰቡ ውስጥ ያለውን የኑሮ ደረጃ ወይም የገንዘብ ዓቅም በግዮት ክብርን መስጠት ከአሥርቱ ትእዛዛት የትኛውንም ለመጣስ በር ይከፍታል። ለምሳሌ በዚህ መንገድ ሰውን ማክበር ውሸት እንድትናገር ሊያደርግህ ይችላል፤ ወደ ጣዖት አምልኮ ሊመራህ ይችላል፤ (ከሀብታሞች ገንዘብን ማግኘት) ወይም ለወላጆች ተገቢውን እንክብካቤ እንዳናደርግ እንኳ

ሊያደርገን ይችላል። የእግዚአብሔርን ቃል እየተውን ሰውን ከማክበር አንፃር ተግባራችንን የምንፈጽም ከሆነ ለስሕተት የተጋለጥን እንሆናለን። ጥፋተኞች ለመሆን የእግዚአብሔርን ሕግጋት በሙሉ መተላለፍ አይኖርብንም። ሕግ ሰጪው አንድ ብቻ ነው፤ ሕግጋቱ በሙሉ ደግሞ ከእርሱ አእምሮና ልብ የወጡ ናቸው። አንዲት ሕግ ከተላለፍኩ ሁሉንም ሕግ ለመተላለፍ እችላለሁ ማለት ነው፤ በዓመፅ አድርጌዋለሁ ማለት ነው።

ክርስቲያናዊ ፍቅር ማለት አንድን ሰው ደስ ማሰኘትና በነገር ሁሉ ከእርሱ ጋር መስማማት ማለት አይደለም። ባሕርይውን ወይም ንግግሩን ልወደውና የቅርብ ጓደኛዬ ላደርገው አልፈልግ ይሆናል። ክርስቲያናዊ ፍቅር ማለት ግን እግዚአብሔር እኔን እንደሚመለከተኝ ሌሎችን መመልከት ማለት ነው። የፈቃድ ጉዳይ እንጂ እኔ የምፈጥረው ስሜታዊ ጉዳይ አይደለም። ውስጣዊ ዝንባሌው እግዚአብሔርን ማክበር ነው። ይህን የማድረጊያ መሣሪያው በውስጣችን ያለው የመንፈሱ ኃይል ነው። «የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ግን ፍቅር ...» ነው። ከሌላው ሰው ጋር ያለን ግንኙነት በፍቅር የተመሠረተ ከሆነ በየጊዜው እየጨመረ በሄደ መጠን ወደ ሰውዬው እየቀረብን እንሄዳለን። ከዚህ ቀደም ተሰውረውብን የነበሩ መልካም ነገሮች በክርስቶስ በኩል እየታዩን ይሄዳሉ።

ክርስቲያናዊ ፍቅር አንድን ሰው ባገኘበት ቦታ የሚተው አይደለም። ፍቅር አንድ ድሀ ሰው የተሻለ ነገር እንዲያደርግ መርዳት አለበት፤ ፍቅር አንድን ባለጸጋ ሰው እግዚአብሔር የሚሰጠውን ንብረት በተሻለ ሁኔታ እንዲጠቀምበት ይረዳዋል። ፍቅር ሁልጊዜ ይገነባል (1ኛ ቆሮ. 8: 1)፤ ጥላቻ ደግሞ ሁልጊዜ ያፈርሳል።

መጽሐፍ ቅዱስን የምናምነው በተግባር ያዋልነውን ያህል ብቻ ነው። «ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ» የሚለው እጅግ በጣም አስፈላጊ የሆነውን ቃል መታዘዝ ካልቻልን በሌሎች አነስተኛ ነጥቦች ምንም መልካም ነገር ማድረግ አንችልም። ፈረሳዊያን ጥቃቅን በሆኑ ጉዳዮች ላይ ጠንቃቃ ቢሆኑም መሠረታዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ግን ግድ የለሾች ነበሩ። ይህ በገሃድ የሚታይ ጉድለታቸው ነበር (ማቴ. 23: 23)። እንጠብቀዋለን ብለው ያሰቡትን ሕግ ተላለፉ!

የእግዚአብሔር ፍርድ (2: 12-13)

እውነተኛ የሆነ ማንኛውም የእምነት መግለጫ መደምደሚያው ላይ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ መምጣትና ስለ መጨረሻው ፍርድ

ይናገራል። ክርስቲያኖች ሁሉ በመጨረሻው ዘመን ዝርዝር ጉዳዮች ላይ ያላቸው አሳብ አንድ ዓይነት አይደለም፤ ማናቸውም ቢሆኑ ግን እርግጠኛነቱንና የመጨረሻውን ፍርድ አስፈላጊነት አይክዱም። (ክርስቲያን) አማኞች በኃጢአታቸው ጨርሶ እንደማይፈረድባቸው ኢየሱስም (ዮሐንስ 5:24) ሆነ ጳውሎስ (ሮሜ 8:1) አረጋግጠውልናል። በሥራዎቻችን ላይ ግን ፍርድ ይሰጥና ሽልማት እንቀበላለን (ሮሜ 14:10-13፤ 2ኛ ቆሮ. 5:9-10)።

በንግግራችን ይፈረድብናል፡ - በያዕቆብ 2:3 ላይ ለሁለቱ እንግዶች የተነገሩትን ቃላት ተመልከት። ለሰዎች ምንና እንዴት እንደተናገርን በእግዚአብሔር ፊት ይቀርባል። በግድ የለሽነት የተናገርናቸው ቃላት እንኳ ይፈረድባቸዋል (ማቴ. 12:36)። የምንናገረው ቃል የሚመጣው ከልባችን መሆኑ እርግጥ ነው፤ ስለዚህ እግዚአብሔር በንግግራችን ሲፈርድ ልብንም ይመረምራል (ማቴ. 12:34-37)። ጌታ ኢየሱስ በተራራው ስብከት በሰጣቸው አንዳንድ ማስጠንቀቂያዎች ያተኮረው ንግግርን አስመልክቶ ነበር (ማቴ. 5:21-26፤ 33-37፤ 7:1-5፤ 21-23)።

በተግባራችን ይፈረድብናል፡ - ቆላ. 3:22-25 ለተጨማሪ ግንዛቤ አንብብ። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን እንደገና እንደማያስበው እውነት ነው (ኤር. 31:34፤ ዕብ. 10:17)። ነገር ግን ኃጢአታችን በባሕርያችንና በሥራችን ላይ ተጽዕኖ ያደርጋል። ቀለል ያለ ኃጢአት እየሠራን በታማኝነት ልናገለግል አንችልም። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ስንናዘዝ ይቅር ይለናል፤ በኃጢአታችን ምክንያት የሚመጡ ነገሮችን ግን ማስቀረት አይችልም።

በዝንባሌአችን ይፈረድብናል (2:13)፡ - ያዕቆብ ሁለት ዝንባሌዎችን ያነፃፅራል። እነዚህም፡ - ለሌሎች ምሕረትን ማድረግና ምሕረትን ያለማድረግ ናቸው። ለሌሎች ምሕረትን የምናደርግ ከሆነ እግዚአብሔር ምሕረት ያደርግልናል። ይሁን እንጂ፤ ይህንን እውነት በውሸት መቀየር ግን የለብንም። ምሕረትን የምናገኘው ለሌሎች ምሕረትን በማድረግ ነው ብለን ልናስብ አይገባም፤ ምክንያቱም ምሕረትን ፈልጎ ማግኘት ወይም በዋጋ መግዛት አይቻልምና። በዋጋ ከተገዛ ያ ምሕረት አይደለም! በተጨማሪ በኃጢአት ላይ እጅግ የላላን ልንሆንና በሌሎች ሰዎች ሕይወት በምናየው ኃጢአት ከመፍረድ ልንቆጠብ አይገባም። በአንድ ወቅት አንድ ሰው እንዲህ አለኝ፡ -

«ግንንም ሰው ኮንኜ አላውቅም! ስለዚህ እግዚአብሔር እኔን አይኮንኝም» አቤት እንዴት ዓይነት ስሕተት ነው!

ምሕረትና ፍትሕ የሚመጡት ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው፤ ስለዚህ ተፈካካሪዎች አይደሉም። እግዚአብሔር ንስሐና እምነት ባገኘበት ቦታ ሁሉ ምሕረትን ማሳየት ይችላል። ዓመፅና አለማመን ባለበት ስፍራ ሁሉ ደግሞ የእርሱ ፍትሕ ትገለጣለች። የኃጢአተኛ ሰው ልብ ልናገኝ የሚገባንን ነገር ይወስናል። ጌታ ኢየሱስ በማቴ. 18:21-35 የተናገረው ምሳሌ ይህንን እውነት የሚያስረዳ ነው። ምሳሌው ደኅንነትን የሚያሳይ አይደለም። ነገር ግን አብረው በሚያገለግሉ አገልጋዮች መካከል ስላለ ይቅር መባባል የሚያስረዳ ነው። ወንድሞቻችንን ይቅር የምንል ከሆነ ለእግዚአብሔር ይቅርታ የተከፈተ ልብ አለን ማለት ነው።

የሚፈረድብን «በነፃነት ሕግ» ነው። ስለ እግዚአብሔር ሕግ ሲናገር ያዕቆብ በዚህ ቃል የተጠቀመው ለምን ይሆን? ለእግዚአብሔር ሕግ ስንታዘዝ ከኃጢአት ነፃ ስለሚያደርገንና በነፃነት እንድንኖር ስለሚያደርገን ነው (መዝ. 119:45)። በተጨማሪም ሕጉ ለነፃነት ያዘጋጀናል። አንድ ትንሽ ልጅ ሕይወቱን የሚጠብቀውን ነገር ለማሟላትና ውሳኔ ለማድረግ የበሰለ ሰላይደለ በሕግጋትና በትእዛዛት ሥር መሆን አለበት። ውስጣዊ የሥነ-ሥርዓት ሕይወት እንዲለማመድና አንድ ቀን ከሕግጋት ሁሉ ነፃ እንዲሆን ውጫዊ የሥነ-ሥርዓት ሕግ ይሰጠዋል።

ነፃነት ማለት ኃጢአትን የማድረጊያ የፈቃድ ወረቀት ማለት አይደለም። ማድረግ የምንፈልገውን ነገር በሙሉ የማድረግ ፈቃድ እጅግ የከፋ ባርነት ነው። «ነፃነት» ማለት በክርስቶስ ልሆን የምችለውን ሁሉ መሆን ማለት ነው። ፈቃድ ግዙት ሲሆን ነፃነት ግን ምሉዕነት ነው።

በመጨረሻ ቃሉ፡ - «የነፃነት ሕግ» የተባለበት ምክንያት እግዚአብሔር ያ ነገር የተፈቀደ ቢሆን ኖሮ ምን እናደርግ እንደነበር እግዚአብሔር ልባችንን ስለሚያይ ነው። ትምህርት ቤቱ ሕግ ስላለው ብቻ የሚታዘዝ ክርስቲያን ተማሪ በእውነት የበሰለ አይደለም። ትምህርት ቤቱን በሚለቅበት ጊዜ ምን ያደርጋል? የእግዚአብሔር ቃል ልባችንን ሊለውጥና የእግዚአብሔርን ፈቃድ የማድረግ ፍላጎት ሊሰጠን ይችላል። በዚህ ጊዜ የምንታዘዘው ውስጣችን ስለሚፈልግ እንጂ ውጫዊ ግፊት ስለመጣብን አይደለም።

ለዚህ ክፍል የሚሆን አንድ ግልጽ መልእክት አለ፡ - እምነታችን ባሕርያችንን ሊቆጣጠር ይገባል። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ

እንደሆነ፤ እግዚአብሔር ጸጋን እንደተሞላ፤ ቃሉ እውነት እንደሆነና አንድ ቀን እንደሚፈረድብን ካወቅን ምግባራችን እምነታችንን ያሳያል። እውነተኛውን ትምህርት የማይከተሉትን ከመቃወማችን አስቀድሞ እውነት ነው ብለን የምንከላከለውን መሠረታዊ ትምህርት በተግባር ለማዋላችን እርግጠኞች እንሁን። ዮናስ አስደናቂ የሥነ መለኮት ትምህርት እውቀት ቢኖረውም ሰዎችን ጠላ፤ በእግዚአብሔርም ላይ ተቆጣ (ዮናስ 4)።

እምነታችን እውነት ለመሆኑ አንዱ መመዘኛ ለሌሎች ያለን አመለካከት ነው። ይህንን ፈተና እናልፍ ይሆንን?

ያዕቆብ 2: 14-26

«ወንድሞቼ ሆይ፥ እምነት አለኝ የሚል ሥራ ግን የሌለው ሰው ቢኖር ምን ይጠቅመዋል? እምነቱስ ሊያድነው ይችላልን? ወንድም ወይም እጎት ራቁታቸውን ቢሆኑ የዕለት ምግብንም ቢያጡ፥ ከእናንተ አንዱም፡ - በደኅና ሂዱ፥ እሳት ሙቁ፥ ጥገቡም ቢላቸው ለሰውነት ግን የሚያስፈልጉትን ባተሰጡአቸው ምን ይጠቅማቸዋል? እንደዚሁም ሥራ የሌለው እምነት ቢኖር በራሱ የሞተ ነው።

«ነገር ግን አንድ ሰው፡ - አንተ እምነት አለህ እኔም ሥራ አለኝ፤ እምነትህን ከሥራህ ለይተህ አሳየኝ፥ እኔም እምነቴን በሥራዬ አሳይሃለሁ ይላል። እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ አንተ ታምናለህ፤ መልካም ታደርጋለህ፤ አጋንንት ደግሞ ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል። አንተ ከንቱ ሰው፥ እምነት ከሥራ ተለይቶ የሞተ መሆኑን ልታውቅ ትወዳለህን? አባታችን አብርሃም ልጁን ይሰሐቅን በመሠዊያው ባቀረበ ጊዜ በሥራ የጸደቀ አልነበረምን? እምነት ከሥራ ጋር አብሮ ያደርግ እንደ ነበር፥ በሥራም እምነት እንደተፈጸመ ትመለከታለህን? መጽሐፍም፡ - አብርሃምም እግዚአብሔርን አመነ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት ያለው ተፈጸመ፤ የእግዚአብሔርም ወዳጅ ተባለ። ሰው በእምነት ብቻ ሳይሆን በሥራ እንዲጸድቅ ታያላችሁ። እንደዚሁም ጋለሞታዬቱ ረዓብ ደግሞ መልእክተኞቹን ተቀብላ በሌላ መንገድ በሰደደቻቸው ጊዜ በሥራ አልጸደቀችም? ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁም ደግሞ ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው።»

ሐሰተኛ እምነት

እምነት በክርስትና ሕይወት ውስጥ ቁልፍ የሆነ መሠረታዊ ትምህርት ነው። ኃጢአተኛ የሚድነው በእምነት ነው (ኤፌ. 2: 8-9)። አማኝ መኖር ያለበትም በእምነት ነው (2ኛ ቆሮ. 5: 7)። ያለ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት አይቻልም (ዕብ. 11: 6)። ያለ እምነት የምናደርገው ነገር ሁሉ ኃጢአት ነው (ሮሜ 14: 23)።

አንድ ሰው እንዲህ አለ፡- እምነት «ያለምንም ማረጋገጫ አንድን ነገር ማመን ማለት አይደለም፤ ነገር ግን የሚያስከትለው ነገር ምንም ይሁን መታዘዝ ማለት ነው»። ዕብ. 11 በምታነብበት ጊዜ የሚከፍሉት ዋጋ ምንም ይሁን በእግዚአብሔር ቃል ላይ የሚራመዱ ወንዶችና ሴቶች የእግዚአብሔር ሰዎችን ትመለከታለህ። እምነት በግልጽ የማይታወቅ እንደ ደመና የተሸፈነ ዓይነት ስሜትና ከእኛ የመነጨ ወይም ልንሠራው የሚገባ ነገር አይደለም። እምነት የእግዚአብሔር ቃል እውነት የመሆኑ የዋስትና ስሜትና በዚያ ቃል መኖር በረከትን እንደሚያስገኝ እርግጠኛ መሆን ነው።

በዚህ አንቀጽ ያዕቆብ በእምነትና በመልካም ሥራዎች መካከል ስላለው ግንኙነት ይናገራል። ይህ ርእስ እጅግ ጠቃሚ ርእስ ነው። ምክንያቱም በዚህ ጉዳይ ከተሳሳትን ዘላለማዊ ደኅንነታችንን አደጋ ላይ እንጥለዋለን። ሰውን በእርግጥ የሚያድነው ምን ዓይነት እምነት ነው? መልካም ሥራዎችን መፈጸም ለደኅንነት አስፈላጊ ነውን? አንድ ሰው እውነተኛውን የሚያድን እምነት እየተለማመደ እንደሆነ ለማወቅ የምንችለው እንዴት ነው? ያዕቆብ ለእነዚህ ጥያቄዎች የሰጠው መልስ ሦስት ዓይነት እምነቶች እንዳሉና ከእነዚህ መካከል አንዱ ብቻ እውነተኛ እምነት እንደሆነ ነው።

የሞተ እምነት (2: 14-17)

በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን እንኳ የሚያድን እምነት እንዳላቸው የሚናገሩ ደኅንነትን ግን ያላገኙ ሰዎች ነበሩ። አንድ እውነት ባለበት ሥፍራ ሁሉ ያንን እውነት የሚመስሉ ነገር ግን ያልሆኑ ነገሮች ይገኛሉ። ጌታ ኢየሱስ እንዲህ የሚል ማስጠንቀቂያ ሰጥቷል፡- «በሰማያት

ያለውን የአባቱን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ፤ ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ፤ የሚለኝ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም» (ማቴ. 7:21)።

የሞተ እምነት ያላቸው ሰዎች ተግባርን በንግግር ይተኩታል። በጸሎትም ሆነ በምስክርነት ጊዜ ትክክለኛ ቋንቋና ዐረፍተ ነገር ይናገራሉ። ከመጽሐፍ ቅዱስም ትክክለኛ ጥቅሶችንም ሊጠቅሱ ይችላሉ። ነገር ግን ኑሮአቸው ከንግግራቸው ጋር የሚጣጣም አይደለም። ንግግራቸው የመልካም ሥራዎችን ያህል ጥሩ እንደሆነ ያስባሉ፤ ግን ትክክል አይደለም።

ያዕቆብ ስለዚህ ጉዳይ ቀላል መግለጫን ይሰጣል። አንድ ደህ አማኝ ጥሩ ልብስ ሳይለብስና ተርቦ ወደ ጉባኤ ይመጣል። የሞተ እምነት ያለው ሰው ይህንን እንግዳ ቢያየውም ምንም አያደርግለትም። ጥቂት የማስመሰል ቃላት ብቻ ይናገራል፤ «ሂድ፤ እሳት ሙቅ፤ ጥገብም» (2:16)። ይህ እንግዳ ሰው ግን እንደተራበና እንደተራቆተ በመጣበት ይመለሳል።

ለሚያምን ሆነ ለማያምን ምግብና ልብስ መሠረታዊ ፍላጎት ነው። «ምግብና ልብስ ከኖረን ግን፤ እርሱ ይበቃናል» (1ኛ ጢሞ. 6:8)። «እንግዲህ፤ ምን እንበላለን? ምንስ እንጠጣለን? ምንስ እንለብሳለን? ብላችሁ አትጨነቁ፤ ይህንስ ሁሉ አሕዛብ ይፈልጋሉ፤ ይህ ሁሉ እንዲያስፈልጋችሁ የሰማዩ አባታችሁ ያውቃልና» (ማቴ. 6:31-32)። ያዕቆብ እነዚህን መሠረታዊ ፍላጎቶች ወደ እግዚአብሔር ባቀረበው ጸሎት አካትቶአቸው ነበር። «እግዚአብሔር ከእኔ ጋር ቢሆን ... የምበላውንም እንጀራ የምለብሰውንም ልብስ ቢሰጠኝ ...» (ዘፍ. 28:20)።

ማንም ይሁን ማን እውነተኛ አማኞች እንደመሆናችን መጠን በሚያስፈልጓቸው ነገሮች ሁሉ መርዳት አለብን። «እንግዲያስ ጊዜ ካገኘን ዘንድ ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተ ሰዎች መልካም እናድርግ» (ገላ. 6:10)። «እውነት እላችኋለሁ፤ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንድ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት ይላቸዋል» (ማቴ. 25:40)።

አንድን ችግረኛ መርዳት የፍቅር መግለጫ ነው፤ እምነት የሚሠራው ደግሞ በፍቅር ነው (ገላ. 5:6)። ሐዋርያው ዮሐንስ ለእንደዚህ ዓይነቱ የመልካም ሥራዎች ገጽታ ትኩረት በመስጠት ተናግሯል። «ነገር ግን የዚህ ዓለም ገንዘብ ያለው፤ ወንድሙም የሚያስፈልገውን ሲያጣ አይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን

የእግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል? ልጆቹ ሆይ በሥራና በእውነት እንጂ በቃልና በአንደበት አንዋደድ» (1ኛ ዮሐ. 3: 17-18)። በመልካሙ ሳምራዊ ታሪክ ውስጥ ካህኑና ሌዋዊው ሁለቱም ሃይማኖታዊ ትምህርት ነበራቸው፤ በመንገድ ዳር ወድቆ በሞትና በሕይወት መካከል የነበረውን ሰው ለመርዳት ግን አልተነሣሁም (ሉቃ. 10: 25-37)። እነዚህ ሰዎች እምነት አለን በማለት ለእምነታቸው እውነተኛነት ሊከራከሩ ይችላሉ፤ እምነታቸው ግን በፍቅር የተገለጠ አልነበረም።

በቁጥር 14 ላይ ያለው ጥያቄ «እንዲህ ዓይነቱ እምነት ሊያድን ይችላል?» ተብሎ ሊነበብ ይገባዋል። ይህ ምን ዓይነት እምነት ነው? በተግባራዊ ሥራዎች የማይገለጥ እምነት ነው። መልሱ ሊያድን አይችልም መሆን አለበት። በተለወጠ ሕይወትና በመልካም ተግባራት የማይገለጥ እምነት ሐሰተኛ እምነት ነው። እንዲህ ዓይነት እምነት የሞተ ነው። «እንደዚሁም ሥራ የሌለው እምነት ቢኖር በራሱ የሞተ ነው» (ያዕ. 2: 17)። ታላቁ የሥነ መለኮት ትምህርት ሊቅ የነበረው ጆን ካልቪን እንዲህ በማለት ጽፏል፡ - «የሚያጸድቅ እምነት ብቻ ነው፤ ነገር ግን የሚያጸድቅ እምነት ብቻውን ሊሆን አይችልም» በቁጥር 17 ላይ «ብቻ» የሚለው ቃል ትርጉም «በራሱ» ማለት ነው። እውነተኛ የሚያድን እምነት በራሱ ብቻውን ሊሆን አይችልም። ሁልጊዜ ሕይወትን ያመጣል፤ ይህም ሕይወት መልካም ተግባርን ያፈራል።

የሞተ እምነት ያለው ሰው እውቀት ብቻ ነው ያለው። በአእምሮው የደንገነነትን መሠረታዊ ትምህርት ያውቃል፤ ነገር ግን እራሱን ለእግዚአብሔር ሰጥቶ አያውቅም፤ ለደንገነነቱም በክርስቶስ አልታመነም። ትክክለኛ ቃሎችን ያውቃል፤ ቃሎቹና ተግባሩ ግን ጨርሶ አልተስማሙም። በክርስቶስ ማመን ሕይወትን ይሰጣል (ዮሐ. 3: 16)፤ ሕይወት ባለበት ደግሞ ዕድገትና ፍሬ ማፍራት አለ። በዚህ አንቀጽ ውስጥ ሦስት ጊዜ ያዕቆብ «ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ» እንደሆነ በመናገር ያስጠነቅቃል (2: 17፥ 20፥ 26)።

በእውቀት ላይ ብቻ ከተመሠረተ እምነት ልንጠነቀቅ ይገባል። አንድ ሰው 220 ሾልት ጉልበት ካለው የኤሌትሪክ ገመድ ጋር ተገናኝቶ ምንም ሳይሆን ሊቀር እንደማይችል ሁሉ ማንም ሰው ወደ ክርስቶስ በእምነት መጥቶ እንደ ቀድሞው ምንም ሳይለወጥ ሊቀር አይችልም። «ልጁ ያለው ሕይወት አለው፥ የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ሕይወት የለውም» (1ኛ ዮሐ. 5: 12)። የሞተ እምነት የሚያድን እምነት

አይደለም። የሞተ እምነት አንድ ሰው ስለ ዘላለም ሕይወት የተሳሳተ ዋስትና እንዲሰግው የሚያደርግ አሳሳች እምነት መሳይ ነገር ነው።

የአጋንንት እምነት፡ (2: 18-19)

ያዕቆብ እነዚህ በራሳቸው የረኩ አንባቢዎችን ለማስደንገጥ አጋንንቶችን እንደ ምሳሌ ይጠቀማል። በቅርቡ ቤተ ክርስቲያን የአጋንንቶችን ሕልውና እውነትነትና ተግባራቸውን እንደገና ልትገነዘብ ችላለች። ጌታ ኢየሱስ በምድር ላይ ባገለገለበት በአብዛኛው ጊዜ ከሰዎች አጋንንቶችን ያወጣ ነበር። ይህንንም ኃይል ለደቀ መዛሙርቱ ሰጥቶ ነበር። ጳውሎስ በአገልግሎቱ ብዙ ጊዜ ከአጋንንት ኃይል ጋር ታግሎታል። በኤፌ 6: 10-20 ደግሞ የቀድሞ ክርስቲያኖች ከዚህ ዓለም የክፋት መንፈሳዊያን ኃይላት እንዲጠበቁ የእግዚአብሔርን ጥበቃ መጠየቅ እንዳለባቸው ያሳስባቸዋል።

አጋንንት እንኳ እምነት እንዳላቸው መስማት ሰዎችን ያስደነግጣቸዋል! አጋንንት የሚያምኑት ምንድን ነው? በመጀመሪያ በእግዚአብሔር ሕልውና ያምናሉ። አጋንንት እግዚአብሔር የለሾች (ኤቴስት) ወይም ስለ እግዚአብሔር ምንም ነገር ሊታወቅ አይችልም የሚሉ (አግኖስቲኮች) አይደሉም። በክርስቶስ መለኮትነት ያምናሉ። ክርስቶስ በምድር በነበረበት ጊዜ ከእርሱ ጋር ሲገናኙ እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ይመሰክሩ ነበር (ማር. 3: 11-12)። የቅጣት ስፍራ ስለ መኖሩም ያምኑ ነበር (ሉቃስ 8: 31)። ኢየሱስ ክርስቶስም ፈራጅ መሆኑን ያውቁ ነበር (ማር. 5: 1-13)። ለቃሉ ኃይልም ይገዛሉ።

«እስራኤል ሆይ፡ ሰማ፤ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው» (ዘዳግ. 6: 4)። ይህ እግዚአብሔርን የሚፈራ የማንኛውም አይሁዳዊ የየቀን የእምነት መግለጫ ነው። «እግዚአብሔር አንድ እንደሆነ አንተ ታምናለህ፤ መልካም ታደርጋለህ፤ አጋንንት ደግሞ ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል» (ያዕ. 2: 19)። የሞተ እምነት ያለው ሰው የሚነካው በአእምሮው ብቻ ነው፤ አጋንንት ግን በስሜታቸው ጭምር ይነካሉ፤ ያምናሉ ይንቀጠቀጡማል። ማመንና መንቀጥቀጥ ግን ለደኅንነት የሚያበቁ አይደሉም። አንድ ሰው በአእምሮው እውቀት ሊበራለት፣ በልቡም የተነቃቃ ሆኖ እንኳ ለዘላለም ሊጠፋ ይችላል። እውነተኛ የሚያድን እምነት ከዚህ የላቀ ነገር የሚከናወንበት ሊታይና ሊታወቅ የሚችል ነገር የያዘ ነው፤ ይህም የተለወጠ ሕይወት ነው።

«እምነትህን ከሥራህ ለይተህ አሳየኝ» ያዕቆብ ያቀረበው አማራጭ ነበር።
«እኔም እምነቴን በሥራዬ አሳይሃለሁ» (ያዕ. 2: 18)።

አንድ ሰው ያለ መልካም ተግባር እምነቴን እንዴት ሊያሳይ ይችላል? የሞተ ኃጢአተኛ መልካም ነገር ሊያደርግ ይችላል? አይችልም! በክርስቶስ በምንታመንበት ጊዜ «እንመላለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስቅደሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለማድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን» (ኤፌ. 2: 10)። ክርስቲያን መሆን በክርስቶስ መታመንና ለክርስቶስ መኖርን የሚያካትት ነገር ነው፤ ሕይወትን ትቀበላለህ፤ ከዚያም ሕይወትን ትገልጣለህ። ፍሬ የማያፈራ መካን እምነት የማያድን እምነት ነው። በቁጥር 20 ላይ «የሞተ» ተብሎ የተተረጎመው የግሪኩ ቃል ምንም ወለድ እንደማያስገኝ የተቀመጠ ገንዘብ፣ መካን፣ ፍሬ የማያፈራ ወይም ሥራፈት የሚል ትርጉም አለው።

ያዕቆብ ኃጢአተኛን ሊያድኑ ጨርሶ ስለማይችሉት ሁለት ዓይነት እምነቶች ይገልጻል። እነርሱም የሞተ እምነት (የአእምሮ ብቻ) እና አጋንንታዊ እምነት (አእምሮአዊና ስሜታዊ) ናቸው። ያዕቆብ በዚህ ክፍል የሚያቀርበውን ትንተና የሚያጠቃልለው ኃጢአተኛን ሊያድን ስለሚችለው እምነት ማለትም ኃይል ስላለው እምነት በመናገር ነው።

ኃይል ያለው እምነት፡ (2: 20-26)

ኃይል ያለው እምነት እውነተኛ፣ ብርታት ያለውና የተለወጠ ሕይወትን የሚያስገኝ ነው።

ያዕቆብ ይህንን እውነተኛ የሚያድን እምነት ያብራራል። በመጀመሪያ ይህ እምነት በእግዚአብሔር ቃል ላይ የተመሠረተ ነው። መንፈሳዊ ልደታችንን የተቀበልነው በእግዚአብሔር ቃል አማካይነት ነው (ያዕ. 1: 18)። ቃሉን እንቀበላለን፤ ይህም ደኅንነትን ይሰጠናል (ያዕ. 1: 21)። «እንግዲያስ እምነት ከመስማት ነው፣ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል ነው» (ሮሜ 10: 17)። ያዕቆብ አብርሃምንና ረዓብን ይህንን እምነት ለመግለጫነት ይጠቀምባቸዋል። ምክንያቱም ሁለቱም የእግዚአብሔርን መልእክት በመስማት የተቀበሉ ነበሩ።

እምነት መልካም የሚሆነው ከምናምንበት ጉዳይ አንፃር ነው። እግዚአብሔርን የማያውቅ ሰው በድንጋይ በተቀረጸው ምስል ፊት ይሰግዳል፤ ይረዳውም ዘንድ በዚያ ምስል ላይ ይደገፋል፤ ነገር ግን እንዳችም እርዳታ አያገኝም። የምናምነው በትክክለኛ ነገር እስካልሆነ

ድረስ፤ የእምነታችን ትልቅነት ዋጋ የለውም። «አምናለሁ» የሚለው ቃል የብዙ እውነተኛና ቅን ሰዎች ምስክርነት ሊሆን ይችላል። ትልቁ ጥያቄ ግን «እምነትህ በማን ላይ ነው? የምታምነውስ ምንድን ነው?» የሚል ነው። ደኅንነትን ያገኘው እምነትን በማመን አይደለም። ነገር ግን በቃሉ በተገለጠው በክርስቶስ በማመን ነው።

ኃይል ያለው እምነት የተመሠረተው በእግዚአብሔር ቃል ላይ ነው። ይህ እምነት ሙሉውን ሰው የሚያካትት ነው። የሞተ እምነት የሚነካው እውቀትን ብቻ ነው። የአጋንንት ዓይነት እምነት ደግሞ አእምሮንና ስሜትን የሚነካ ነው። ኃይል ያለው እምነት ግን ፈቃድን ያካትታል። በእውነተኛው የሚያድን እምነት ውስጥ ሰው በሁለንተናው ተሳትፎ አለው። አእምሮ እውነትን ይረዳል፤ ልብ እውነትን ይፈልጋል፤ ፈቃድ ደግሞ በዚህ እውነት ላይ ይሠራል። በዕብ. 11 የተገለጡት የእምነት ሰዎች የተግባር ሰዎች ነበሩ። እግዚአብሔር ለተናገራቸው የታዘዙ ሰዎች ነበሩ። እንደገና ለመጥቀስ «እምነት ያለመረጃ ነገርን ማመን አይደለም፤ እምነት የሚያስከትለው ነገር ምንም ቢሆን መታዘዝን መቻል ማለት ነው።»

እውነተኛ የሚያድን እምነት ወደ ተግባር ይመራል። ኃይል ያለው እምነት በእውቀት የሚገኝ ጥልቅ ምርምር ወይም ስሜታዊ ውዥንብር አይደለም፤ በፈቃድ ላይ ወደ ተመሠረተ መታዘዝ የሚመራ ነው። ይህ መታዘዝ ደግሞ የአንድ ጊዜ ተግባር ብቻ ሳይሆን በሕይወት ዘመን ሁሉ የሚቀጥል ነው፤ ወደ ተግባር የሚመራ ነው።

በአዲስ ኪዳን በርካታ የተለያዩ ተግባራት ተጠቅሰዋል። «የሕግ ሥራዎች» (ገላ. 2: 16) አንድ ኃጢአተኛ የሙሴን ሕግ በመጠበቅ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት የሚያደርገውን ሙከራ ያሳያል። በእርግጥ አንድ ኃጢአተኛ በሕግ ሥራዎች ለመዳን አይችልም፤ «የሥጋ ሥራዎችን» የሚፈጽሙት (ገላ. 5: 19) ለአሮጌው ተፈጥሮአቸው የሚኖሩ ያልዳኑ ሰዎች ነው። በተጨማሪ «ክፉ ሥራዎች» (ቆላ. 1: 21) ና «የሞቱ ሥራዎች» (ዕብ. 9: 14) የሚባሉ ነገሮች አሉ። ኃይል ያለው የሚያድን እምነት ባለበት ቦታ ሁሉ ምን ጊዜም ቢሆን መልካም ሥራዎችን ታገኛለህ።

ያዕቆብ በመቀጠል ይህንን መሠረታዊ ትምህርት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በታወቁ ሁለት ሰዎች ሕይወት ምሳሌነት ያብራራዋል፤ እነርሱም፡- አብርሃምና ረዓብ ናቸው። እነዚህ ሁለት ሰዎች በጣም የተለያዩ ሰዎች ናቸው። አብርሃም አይሁዳዊ ሲሆን ረዓብ ደግሞ

ከአሕዛብ ወገን ነበረች። አብርሃም የእግዚአብሔር ሰው ሲሆን ረዓብ ደግሞ አመንዝራ ሴት ነበረች። አብርሃም የእግዚአብሔር ወዳጅ ነበረ፤ ረዓብ ከእግዚአብሔር ጠላቶች ወገን ነበረች። ምንም እንኳን የጋራ የሆነ ነገር ባይኖራቸውም ሁለቱም የሚያድን እምነት ነበራቸው።

ለዚህ መግለጫ የሚሆን መሠረታዊ እውነታ ለማግኘት ዘፍ. 15 ና 22 ማንበብ ይኖርብህ ይሆናል። እግዚአብሔር አብርሃምን ከከለዳውያን ዑር አውጥቶ በእርሱ አማካይነት ታላቁን የእስራኤልን ሕዝብ ይመሠርት ዘንድ ወደ ከነዓን መራው። እግዚአብሔር አዳኙ ኢየሱስን ወደ ዓለም ለመላክ የተጠቀመው በዚህ ሕዝብ ነው። የአብርሃምም የደገነነት ልምምድ በዘፍ. 15 ተመዝግቦ እናገኘዋለን። እግዚአብሔር ለባሪያው ለአብርሃም የምሽት ከዋክብትን አሳየውና ቃል ኪዳን ገባለት። «ዘርህም እንደዚሁ ይሆናል አለው።» ለዚህ የተስፋ ቃል አብርሃም የሰጠው ምላሽ ምን ነበር? «አብራምም በእግዚአብሔር አመነ፤ ጽድቅም ሆኖ ተቆጠረለት» (ዘፍ. 15:5-6)።

ተቆጠረለት የሚለው ቃል ሕጋዊ የሆነ የሒሳብ ቃል ነው። ትርጉሙም «በአንድ ሰው አሳብ ውስጥ ተመዘገበ ማለት ነው» እንደ ኃጢአተኛነቱ የአብርሃም መንፈሳዊ የባንክ ደብተር ባዶ ነበር። ደህ ነበር፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ስላመነ እግዚአብሔር በአብርሃም መዝገብ ላይ «ጽድቅ» ብሎ ጻፈበት። ለዚህ ጽድቅ አብርሃም የሠራው ሥራ የለም፤ ነገር ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ በስጦታ መልክ ተቀበለው። በእምነት ጽድቅ ተብሎ ተጠራ፤ በእምነት ጸደቀ (ሮሜ 4ን አንብብ)።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ጽድቅ እጅግ ጠቃሚና መሠረታዊ ትምህርት ነው። ጽድቅ እግዚአብሔር አንድ ያመነ ኃጢአተኛን ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው ሥራ ምክንያት ጽድቅ ብሎ የሚጠራበት የእርሱ የራሱ ሥራ ነው። ይህ ተግባር የአንድ ጊዜ ቅፅበታዊ ሥራ እንጂ የሂደት ውጤት አይደለም። አንድ ኃጢአተኛ በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ እግዚአብሔር ለእርሱ የሚሠራው ሥራ እንጂ ኃጢአተኛው የሚሠራው ሥራ አይደለም። ደግሞ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሚፈጸም የማይለወጥ ተግባር ነው።

ይህ ተግባር በኃጢአተኛና በእግዚአብሔር መካከል በግል የሚፈጸም ውል ከሆነ አንድ ሰው ጽድቅ መሆኑን እንዴት መናገር እንችላለን? የአብርሃም ምሳሌነት የዚህ ጠቃሚ ጥያቄ መልስ ይሆናል፡- ጽድቁ ሰው የተለወጠ ሕይወት ይኖረዋል፤ እግዚአብሔርን ይታዘዛል፤ እምነቱ ደግሞ በሚሠራው ሥራ ይገለጣል።

ያዕቆብ በአብርሃም ሕይወት ውስጥ ስለ ተፈጸመ ሌላ ጉዳይ ይናገራል። ይህ ጉዳይ አብርሃም ከተለወጠ ከብዙ ዓመት በኋላ የተፈጸመ ነው። ይስሐቅን መሥዋዕት አድርጎ እንዲያቀርብ እግዚአብሔር አዝዞት ነበር (ዘፍ. 22)። አብርሃም የዳነው አስቸጋሪ የሆነውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመፈጸም አይደለም። በመታዘዝ የዳነ ሰው መሆኑን የሚያሳይ ነው። «እምነትን ከሥራው ጋር አብሮ ያደርግ እንደነበር፤ በሥራውም እምነት እንደተፈጸመ ትመለከታለህን?» (2:22)። በእምነትና በሥራ መካከል የጠበቀ ግንኙነት አለ። አንድ ሰው እንደገለጸው «አብርሃምም የዳነው በእምነትና በሥራ አይደለም፤ ነገር ግን በሚሠራ እምነት እንጂ።»

አብርሃም የጸደቀው በእምነት እስከሆነ ድረስ (ሮሜ 4 ተመልከት) እንዴት በሥራ ሊጸድቅ ይችላል? (2:21)። «በእምነት በእግዚአብሔር ፊት ጸደቀ»። በእግዚአብሔር ፊት ጸድቅ መሆኑም ታወጀ። በሥራ በለዎች ፊት ጸደቀ። ጸድቅ መሆኑ በሚሠራው ሥራ ታየ። በእርግጥ አብርሃም ልጁን በመሠዊያ ላይ ባደረገ ጊዜ ያየው ሰው የለም፤ ነገር ግን በዘፍ. 22 በእግዚአብሔር መንፈስ አማካይነት የተመዘገበው ታሪክ በሥራ የተገለጠውን የአብርሃምን እምነት አሳየ።

ዲ.ኤል. ሙዲ ብዙ ጊዜ እንዲህ ይል ነበር፡- «እያንዳንዱ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ጫማ መጫማት አለበት!» ይህንን ያለው የተዋጣለት ጫማ ነጋዴ ስለ ነበረ አይደለም፤ ይህን ያለው ራሱን ለጌታ የሰጠ ክርስቲያን ስለነበረ ነው። ኃይል ያለው እምነት እግዚአብሔርን በመታዘዝ በዕለታዊ ሕይወትና ተግባር እራሱን ይገልጣል። ሐዋርያው ጳውሎስ በቲቶ መልእክቱ «እግዚአብሔርን እንዲያውቁ በግልጥ ይናገራሉ ዳሩ ግን ... በሥራቸው ይከዱታል» (ቲቶ 1:16)። ዛሬም ቢሆን ብዙ የቤተ ክርስቲያን አባላች ሕይወት ይህንን ያሳያል አለ ጳውሎስ። በተጨማሪም እንዲህ በማለት ጽፏል፡- «እግዚአብሔርንም የሚያምኑት በመልካም ሥራ በጥንቃቄ እንዲጸኑ፤ እነዚህን አስረግጦህ እንድትናገር እፈቅዳለሁ» (ቲቶ 3:8)።

ያዕቆብ በሁለተኛ ደረጃ በምሳሌነት ያቀረባት ረዓብ ናት፤ ታሪኳን በኢያሱ 2 ና 6 እናገኘዋለን። እስራኤላውያን የተስፋይቱን ምድር ለመውረስ የኢያሪኮን ከተማ እየከበቡ ነበሩ። ኢያሱ ሰላዮችን ወደ ምድሪቱ በላከ ጊዜ ጋለሞታይቱ ረዓብን አገኙአት። ይህች ሴት ሰላዮቹን ከአደጋ በመጠበቅ እግዚአብሔር የተናገረውንና ሊያደርግ ያለውን እንደምታምን ነገረቻቸው። ሰላዮቹም እግዚአብሔር ምድሪቱን

በሚሰጣቸው ጊዜ እርሷንና ቤተሰቧን እንደሚያድኑ ቃል ገቡላት፤ እንዳሉትም አደረጉ።

ግሩም ታሪክ ነው። ደግሞም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለሚያድን እምነት ከቀረቡ ታላላቅ ምሳሌዎች አንዱ ነው (ዕብ. 11:31)። ረዓብ ቃሉን ሰማችና የምትኖርባት ከተማ እንደተፈረደባት አወቀች። ይህ እውነት እርሷንም ሆነ በከተማይቱ የነበሩትን ሰዎች ልብ አቀለጠ (ኢያሱ 2:11)። ረዓብ በአእምሮዋና በስሜቷ ብቻ ሳይሆን በፈቃዷም ምላሽን በመስጠት ስለ ጉዳዩ አንድ ነገር አደረገች። የአይሁድ ሰላዮችን ሕይወት ከአደጋ ለመጠበቅ የራሷን ሕይወት አደጋ ላይ ጣለች፤ በተጨማሪ ነፃ የመውጣታቸውን መልካም ምሥራች ለቤተሰቧ በማካፈል ሕይወቷን አደጋ ላይ ጣለች። በኢያሱ 2 ላይ ጋለሞታ ተብሎ የተተረጎመው የዕብራይስጡ ቃል ከዚህ የሰፋ ትርጉም አለው «የእንግዶች ማደሪያ አስተናጋጅ» እንደማለትም ይሆናል። ረዓብ የእንግዳ ማስተናገጃ የነበረው ሆኗል ስለነበራት ሰላዮች ወደዚህ መምጣታቸው የተለመደ ነበር። በያዕቆብ 2:25 የተጠቀሰው «ጋለሞታይቱ» የሚለው ቃል ግን መጥፎ ሥነ-ምግባር የነበራት ሴት እንደነበረች የሚያሳይ ነው። በዕብራውያን 11:31 ላይም የተጠቀሰው የዚሁ ተመሳሳይ ነው። ማቴ. 1:5 ደግሞ እስራኤላዊን እንዳገባችና የጌታችን የዘር ግንድ እንደነበረች ያመለክታል። ምን ዓይነት አስደናቂ ጸጋ ነው! በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሱ የመጀመሪያ ነፍሳት ማራኪዎች አንዷ ሆና በዮሐ. 4 ከተጠቀሰችው ሳምራዊት ሴት ጋር የምትወዳደር ሆነች።

ረዓብ የሞተ ዓይነት እምነት ማለት የእውቀት እምነት ብቻ ሊኖራት ይችል ነበር። ወይም የአጋንንት ዓይነት ማለት አእምሮአዊና ስሜታዊ እምነት ሊኖራት ይችል ነበር፤ በእውቀት ሊበራና ስሜቷ ሊንቀሳቀስ ይችል ነበር። ነገር ግን ኃይል ያለው እምነት ተለማመደች። አእምሮዋ እውነትን አወቀ፤ ልቧ በእውነት ተነቃቃ፤ ፈቃዷ ደግሞ በእውነት ላይ ተግባርን በመፈጸም ተገለጠ። እምነቷን በሥራዋ ገለጠች።

ረዓብ ስለ ጉዳዩ የነበራትን እጅግ አነስተኛ መረጃ ስታስብ እምነቷ እንዴት አስደናቂና እውነተኛ እንደነበር ትገነዘባለህ። ዛሬ በቃሉና በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ አማካይነት ስለ እግዚአብሔር ሙሉ መገለጥ አለን። በኃጢአታችን ሊወቅሰንና ሊያስተምረን መንፈስ ቅዱስ አለን። «ብዙም ከተሰጠው ሰው ሁሉ ከእርሱ ብዙ ይፈለግበታል» (ሉቃስ 12:48)። የረዓብ እምነት ኃጢአተኞችን የሚወቅስና የሚከሰስ የጽሑፍ መረጃ ሆኖአል።

በመንፈሳዊ ሕይወት የበሰለ ክርስቲያን እውነትን እንደሚለማመድ ያዕቆብ ምዕራፍ 2 አጠንክሮ ይናገራል። እውነተኛ መሠረታዊ ትምህርቶችን ይዞ የሚቀመጥ ብቻ ሳይሆን፤ መሠረታዊ ትምህርቶችን በዕለታዊ ሕይወቱ ይለማመዳቸዋል። እምነቱ አዋቂ ነን ባዮች የሚናፈቸው የሞተ እምነት ወይም የወደቁት መናፍስት ያላቸው የአጋንንት ዓይነት እምነት አይደለም። ሕይወትን የሚለውጥና ለእግዚአብሔር የሚሠራ እንደ አብርሃምና ረዓብ ዓይነት ኃይል ያለው እምነት ነው።

እያንዳንዱ ክርስቲያን የራሱን ልብና ሕይወት ሊመረምርና እውነተኛ ኃይል ያለውን የሚያድን እምነት ባለቤት መሆኑን ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው። «በሃይማኖት ብትኖሩ ራሳችሁን መርምሩ፤ ራሳችሁን ፈትኑ» (2ኛ ቆሮ. 13:5)። ሰይጣን እጅግ የረቀቀ አታላይ ነው። አንዱ ማታለያው ማስመስል ነው። እምነትን በሚመስል ነገር ግን ምንም ከእምነት ጋር ግንኙነት በሌለው ነገር አንድን ሰው ማታለል ከቻለ ያንን ሰው በቁጥጥሩ ሥር ይዞአል ማለት ነው።

እራሳችንን በምንመረምርበት ጊዜ ልንጠይቃቸው የሚገቡ አንዳንድ ጥያቄዎች ከዚህ በታች ተሰጥተዋል፡-

1. ኃጢአተኝነቴን በእውነትና በቅንነት ተቀብየአለሁን? ይህንንም ለራሴና ለጌታ የተናገርኩበት ጊዜ ነበርን?
2. ሊመጣ ካለው ቁጣ እንድሸሽ ልቤ የተነሣበት ጊዜ ነበርን? በኃጢአቴ በእርግጥ ያዘንኩበት ጊዜ ነበርን?
3. ክርስቶስ ለእኔ ኅጢአት እንደሞተና ከሞት እንደተነሣ የሚናገረው ወንጌል በእርግጥ ገብቶኛልን? እራሴን ማዳን እንደማልችል ተረድቼ አምኜአለሁን?
4. በኃጢአቴ በእውነት ንስሐ ገብቼ ኃጢአቴን ትቼአለሁን? ወይስ ኃጢአትን በምሥጢር እየወደድኩ በኃጢአት ደስ እስኛለሁ? ወይስ ኃጢአትን እየጠላሁ እግዚአብሔርን እፈራለሁ?
5. ለደኅንነቴ የታመንኩት በክርስቶስ ብቻ ነውን? በቃሉና በመንፈሱ አማካይነት ከእርሱ ጋር በማደርገው ሕያው ግንኙነት ደስተኛ ነኝን?
6. በሕይወቴ ለውጥ ነበርን? መልካም ሥራዎችን ያለማቋረጥ እሠራለሁ፤ ወይስ መልካም ሥራዎቼ አልፎ አልፎ የሚደረጉና ደካማ ናቸው? የጌታ በሆኑ ነገሮች ለማደግ እፈልጋለሁን? ሌሎች ሰዎች ከኢየሱስ ጋር ስለመሆኔ ሊመሰክሩ ይችላሉን?

7. ክርስቶስን ለሌሎች ለማካፈል እፈልጋለሁን? ወይስ በእርሱ አፍራለሁ?
8. ከእግዚአብሔር ሕዝቦች ጋር በሚደረግ ኅብረት ደስ እሰኛለሁን? አምልኮ ደስ ያሰኘኛልን?
9. ለጌታ መመለስ ዝግጁ ነኝን? ወይስ በሚመጣበት ጊዜ አፍራለሁ?

እያንዳንዱ ክርስቲያን አንድ ዓይነት የእምነት አቋም እንደሌለው እርግጥ ነው። የቅድስና ደረጃዎቹም ይለያያሉ። በአብዛኛው ግን ከላይ የተዘረዘሩት መንፈሳዊና እራስን የመመርመሪያ ጥያቄዎች አንድ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ያለውን እውነተኛ መንፈሳዊ አቋም ለመወሰን ይረዳሉ።

«አቤቱ፥ መርምረኝ ልቤንም እወቅ፤ ፈትነኝ መንገዴንም እወቅ፤ በደልንም በእኔ ውስጥ ብታገኝ እይ፤ የዘላለምንም መንገድ ምራኝ» (መዝ. [139]: 23 ና 24)።

ያዕቆብ 3: 1-12

«ወንድሞቼ ሆይ፥ ከእናንተ ብዙዎች አስተማሪዎች አይሁኑ፥ የባሰውን ፍርድ እንድንቀበል ታውቃላችሁና። ሁላችን በብዙ ነገር እንሰናከላለን፤ በቃል የማይሰናከል ማንም ቢኖር እርሱ ሥጋውን ሁሉ ደግሞ ሊገታ የሚችል ፍጹም ሰው ነው። እነሆ፥ ፈረሶች ይታዘዙልን ዘንድ ልንም በአፋቸው ውስጥ እናገባለን፥ ሥጋቸውንም ሁሉ እንመራለን። እነሆ፥ መርከቦች ደግሞ ይህን ያህል ታላቅ ቢሆኑ በዐውሉ ነፋስም ቢነዱ፥ የመሪ ፈቃድ ወደሚወደው ሰፍራ እጅግ ታናሽ በሆነ መቅዘፊያ ይመራሉ። እንዲሁም አንደበት ደግሞ ትንሽ ብልት ሆኖ በታላላቅ ነገር ይመካል። እነሆ፥ ትንሽ እሳት እንዴት ያለ ታላቅ ጫካ ያቃጥላል።

«አንደበትም እሳት ነው። አንደበት በብልቶቻችን መካከል ዓመፀኛ ዓለም ሆኖአል፤ ሥጋን ሁሉ ያሳድፋልና፥ የፍጥረትንም ሩጫ ያቃጥላል፥ በገሃነምም ይቃጠላል። የአራዊትና የወፎች የተንቀሳቃሾችና በባሕር ያለ የፍጥረት ወገን ሁሉ በሰው ይገራል፥ ደግሞ ተገርቶአል፤ ነገር ግን አንደበትን ሊገራ ማንም ሰው አይችልም፤ የሚገድል መርዝ የሞላበት ወላዋይ ክፋት ነው። በእርሱ ጌታና አብን እንባርካለን፤ በእርሱም እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠሩትን ሰዎች እንረግማለን፤ ከአንድ አፍ በረከትና መርገም ይወጣሉ። ወንድሞቼ ሆይ፥ ይህ እንዲህ ሊሆን አይገባም። ምንጭስ ከአንድ አፍ የሚጣፍጥና የሚመርን ውኃ ያመነጫልን? ወንድሞቼ ሆይ፥ በለስ ወይራን ወይስ ወይን በለስን ልታፈራ ትችላላችን? ከጨው ውኃም ጣፋጭ ውኃ አይወጣም።»

በዓለም ላይ አነስተኛ ሆኖ ከፍተኛ ችግርን የምትፈጥር ነገር

በምዕራፍ 1 ና 2 ላይ ያዕቆብ የበሰለ ክርስቲያን ባሕርያት ስለሆኑ ሁለት ነገሮች ገልጾአል። እነርሱም በመከራ መታገስ (ምዕራፍ 1) ና እውነትን መለማመድ (ምዕራፍ 2) ናቸው። በዚህ በሦስተኛው ምዕራፍ ደግሞ የበሰለ ክርስቲያን ሦስተኛ ባሕርይ ስለሆነው ነገር ይናገራል፤ ይህም፡- አንደበቱን ለመግታት መቻሉ ነው።

አንድ ጊዜ አንድ በመጋቢነት አገልግሎት ላይ የተሰማራ ጓደኛዬ የቤተ ክርስቲያኑ አባል ስለሆነች አንዲት ሐሜተኛ ሴት አጫውቶኛል። አብዛኛውን ጊዜዋን የምታሳልፈው ሊሰማት ለሚችል ለማንኛውም ሰው በስልክ ሐሜትን እያወራች ነበር።

አንድ ቀን ወደዚህ መጋቢ ትመጣና፡- «እግዚአብሔር ስለ ሐሜት ኃጢአት ወቅሶኛል፤ አንደበቱ እራሴንና ሌሎችን ችግር ውስጥ እየከተተ ነው» አለችው።

ይህ መጋቢ የሆነ ጓደኛዬ ግን ይህንን ነገር ከዚህ በፊት ደጋግማ ታደርገውና ተጸጽቻለሁ እያለችም ትመለስበት ስለነበር ከልቧ እንዳልሆነ ተረድቶ ነበር። ስለዚህ፡- «ጥሩ ነው፤ ታዲያ ምን ለማድረግ አስበሻል?» አላት።

እርሷም መልሳ ጥልቅ በሆነ የእውነተኛነት ስሜት «አንደበቱን በመሠዊያው ላይ ማድረግ እፈልጋለሁ አለችው።

መጋቢው ጓደኛዬም በዝግታ፡- «ለምላስሽ የሚበቃ ትልቅ መሠዊያ የለም» በማለት በነገሩ እንድታስብበት ተዋት።

ያዕቆብ መልእክቱን የሚጽፍላቸው ክርስቲያኖች በአንደበታቸው ከፍተኛ ችግር የነበረባቸው እንደሆኑ ግልጽ ነው። ስለዚህ ያዕቆብ አስጠንቅቆአቸው ነበር። «ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ፤ ለመናገርም የዘገየ ለቁጣም የዘገየ ይሁን» (ያዕ. 1: 19)። አንደበቱን የማይገታ አማኝ አምልኮ ከንቱ ነው (ያዕ. 1: 26)። ንግግራችንም ሆነ ተግባራችን ልክ በክርስቶስ ፍርድ ወንበር ፊት እንዳለን ቆጥረን የምናደርገው መሆን አለበት (ያዕ. 2: 12)። ያዕ. 4: 19፤ 4: 11-12 ና የመሳሰሉትን

ክፍሎች ስታነብብ ይህ ጉባኤ አንዳንድ አስደናቂ ሰብሰባዎች እንደነበሩት መገመት ይቻላል።

የንግግር ኃይል እግዚአብሔር ከሰጠን ታላላቅ ኃይላት አንዱ ነው። በአንደበቱ እግዚአብሔርን ሊያመሰግን፣ ሊጸልይ፣ ቃሉን ሊሰብክና የጠፋትን ወደ ክርስቶስ ሊመራ ይችላል። ይህ አስደናቂ ዕድል ነው። ነገር ግን በዚያው አንደበት ሰው ውሸትን በመናገር ምስክርነቱን ሊያበላሽ፣ ወይም የሰውን ልብ ሊያሳዝን ይችላል። የንግግርን ችሎታ በሚገባ ከተጠቀምንበት በሌሎች ላይ በጎ ተጽዕኖ በማድረግ ከፍተኛ ውጤት የሚያስገኝ ችሎታ ነው፤ እኛ ግን ይህንን ችሎታ እንደሚገባ አንጠቀምበትም።

የተገታ አንደበት አስፈላጊነትና ንግግራችን ሊያስከትላቸው ስለሚችላቸው ከፍተኛ ውጤቶች ለመግለጽ ያዕቆብ ስድስት መግለጫዎችን አቅርቧል። እነዚህም፡- ልጓም፣ መቅዘፊያ፣ እሳት፣ የተመረዘ እንስሳ፣ ምንጭና የበለስ ዛፍ ናቸው። እነዚህ ስድስት መግለጫዎች የአንደበትን ሦስት ኃይላት በሚገልጹ ሦስት ትርጉም ሰጪ መንገዶች ልንከፋፍላቸው እንችላለን።

የመምራት ኃይል፡- ልጓምና መቅዘፊያ (3፡1-4)

በጉባኤው የነበሩ ሰዎች በሙሉ አስተማሪና መንፈሳዊ መሪ ለመሆን ፈልገው እንደነበር ግልጽ ነው። ስለዚህም ያዕቆብ «ወንድሞች ሆይ፥ ከእናንተ ብዙዎች አስተማሪዎች አይሁኑ» በማለት አስጠነቀቃቸው (ያዕ. 3፡1)። ብዙዎች ይህንን የአገልግሎት ስፍራ የፈለጉት ስፍራው በነበረው ሥልጣንና መብት ሳይሆን አልቀረም፤ ከፍተኛ ኃላፊነትና ተጠያቂነት እንዳለበት ግን ዘንግተው ነበር። ቃሉን የሚያስተምሩ ሰዎች የሚቀበሉት ፍርድ ከሌሎች የባሰ ነው። አስተማሪዎች አንደበታቸው ሊጠቀሙበት የሚገባው የእግዚአብሔርን እውነት ለሌሎች በማካፈል ነው። በአንደበት ኃጢአትን መሥራት ደግሞ ቀላል ነው። በተጨማሪ አስተማሪዎች የሚያስተምሩትን ነገር ሊኖሩበት ይገባል፤ ያለበለዚያ ግን ግብዝነት ነው። ያልተዘጋጀ ወይም መንፈሳዊ ሕይወቱ ከሚያስተምረው ትምህርት ጋር የማይጣጣም አስተማሪ ሊያስከትለው የሚችለውን ጉዳት ማሰብ ትችላለህ።

በኃጢአት የሚፈተኑና ኃጢአትን የሚያደርጉ ግን አስተማሪዎች ብቻ አይደሉም። እያንዳንዱ ክርስቲያን «ሁላችንም በብዙ ነገር እንሰናከላለን» (ያዕ. 3፡2) የሚለው ቃል እውነት መሆኑን አምና

መቀበል አለበት። ከኃጢአት ሁሉ ደግሞ በአንደበት የሚሠራ ኃጢአት ቅድሚያ አለው። አንደበቱን መግታት የቻለ ሰው በአጠቃላይ ሰውነቱን መቆጣጠር እንደሚችል ያረጋገጠ ሰው ነው። የበሰለ ፍጹም ሰው ለመሆኑ ማረጋገጫ አቅርቦአል ማለት ነው።

ያዕቆብ በአንደበት የሚፈጸም ኃጢአትን በአጠቃላይ በሌላው ሰውነት ከሚፈጸም ኃጢአት ጋር በማያያዙ ስሕተትን አድርጎአልን? አላደረገም። ምክንያቱም ንግግሮች ብዙ ጊዜ የሚያመሩት ወደ ተግባር ነው። በ2ኛው የዓለም ጦርነት «ያልተገታ አንደበት መርከብን ያሰጥዋል!» የሚሉ የግድግዳ ጽሑፎች ማየት በጣም የተለመደ ሆኖ ነበር። በተጨማሪ ያልተገታ አንደበት ሕይወትን ያጠፋል። አንድ ሰው ጥንቃቄ የጎደለው አንድ ዐረፍተ-ነገር ከአንደበቱ ከወጣ በኋላ ወዲያውኑ እራሱን በጠብ ውስጥ ያገኘዋል። ከአንደበቱ የቀሩት የሰውነቱን ክፍሎች በሙሉ ለመከላከያ እንዲቆሙ ያስገድዳቸዋል።

ያዕቆብ ልጓምንና መቅዘፊያን ለመግለጫነት አቅርቦአል። እነዚህ ነገሮች በራሳቸው ትናንሾች ነገሮች ናቸው፤ ነገር ግን ልክ እንደ አንደበት ተግባራቸው ኃይለኛ ነው። ትንሽ ልጓም ኃይለኛውን ፈረስ ለመቆጣጠር ታስችላለች። ትንሽ መቅዘፊያም ቀዛፊውን የትልቁን መርከብ አቅጣጫ ወደሚፈልገው እንዲያስኬድ ያስችለዋል። አንደበት በአካላችን ውስጥ ትንሿ አካል ስትሆን ታላላቅ ነገሮችን የማድረግ ኃይል ግን አላት።

ልጓምም ሆነ መቅዘፊያ ተግባራቸው የሚካሄደው ተቃራኒ ኃይላትን በማሸነፍ ነው። ልጓም የፈረስን እንስሳዊ ተፈጥሮን ማሸነፍ አለበት፤ መቅዘፊያ ደግሞ መርከቡ ወዳልፈለገው አቅጣጫ እንዲሄድ የሚታገሉትን ነፋስንና ሌሎች ነገሮችን ማሸነፍ መቻል አለበት። የሰው አንደበትም ተቃራኒ ኃይላትን ማሸነፍ አለበት። እኛን ሊቆጣጠረንና ኃጢአት እንድንፈጽም ሊያደርገን የሚችል አሮጌ ተፈጥሮ አለን። መናገር የሌለብንን ነገር እንድንናገር የሚያደርጉ ሁኔታዎች በዙሪያችን አሉ። በውስጣችን ያለው የኃጢአት ተፈጥሮና ከውጭ የሚያጋጥመን ግፊት አንደበታችንን ሊቆጣጠሩት ይፈልጋሉ።

ልጓምም ሆነ መቅዘፊያ በሚገባ ሥራቸውን እንዲሠሩ በጠንካራ እጆች ሥር መሆን አለባቸው። ባለሙያ ፈረስኛ የፈረሱን ጉልበት ከፍተኛ ኃይል በቁጥጥሩ ሥር ያደርገዋል። ደግሞም ልምድ ያለው ቀዛፊ መርከቡን በከፍተኛ ማዕበል ውስጥ እንኳ በድፍረት ይነጻዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ አንደበትን በሚቆጣጠርበት ጊዜ የተሳሳቱ ነገሮችን እንናገራለን ብለን ጨርሶ መፍራት አያስፈልገንም ወይም ትክክለኛ ነገሮችን በተሳሳተ

መንገድ እንናገራለን ብለን መፍራት አያስፈልገም። ጠቢቡ ሰለሞን ሲያስጠነቅቅ «ሞትና ሕይወት በምላስ እጅ ናቸው» አለ (ምሳሌ 18:21)። ዳዊትም እንዲህ ብሎ መጻለዩ የሚያስደንቅ አይሆንም፡- «አቤቱ፥ ለአፈ ጠባቂ አኑር፥ የከንፈርቴን መዝጊያ ጠብቅ። ልቤን ወደ ክፉ ነገር አትመልሰው፥ ዓመፃን ከሚያደርጉ ሰዎች ጋር ለጋጢአት ምክንያት እንዳልሰጥ» (መዝ. [141]:3-4)። ዳዊት ለትክክለኛ ንግግር መሠረቱ ልብ መሆኑን ተረድቶ ነበር። «በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፍ ይናገራልና» (ማቴ. 12:34)። ኢየሱስ ክርስቶስ የልብ ጌታ ሲሆን የከናፍርታችንም ጌታ ይሆናል።

ልጓምና መቅዘፊያ የመምራት ኃይል አላቸው ማለት በሌሎች ሕይወት ላይ ተጽዕኖ ያደርጋሉ ማለት ነው። የደነበረ ፈረስ ለጋላቢው፥ ወይም የተሰባበረና መስጠም የጀመረ መርከብ ደግሞ ለተሳፋሪዎች የተለያዩ ጉዳት ወይም ሞትን ሊያስከትሉ ይችላሉ። የምንናገራቸው ቃላቶችም በሌሎች ሰዎች ሕይወት ላይ ጉዳት ያመጣሉ። አንድ ዳኛ ፍርድ ቤት ተከሰሶ በቀረበ ሰው ላይ ጥፋተኛ ነፃ ወይም አይደለህም ብሎ የሚያስተላልፈው ቃል የተከሰሰውን ሰው፥ የቤተሰቡንና የጓደኞቹን ሕይወት ሁሉ የሚነካ ነው። የአሜሪካን ወይም የኢትዮጵያ ፕሬዚዳንቶች የሚናገሩት ጥቂት ቃላቶችና የሚፈርሙአቸው የተወሰኑ ወረቀቶች ሕዝቡን ወደ ጦርነት የሚከትቱ ሊሆኑ ይችላሉ። አንድ ወላጅ ለልጁ የሚሰጠው ቀላል የ«አዎን» ወይም የ«አይደለም» መልስ እንኳ የአንድን ልጅ የሕይወት አቅጣጫ በከፍተኛ ሁኔታ ሊነካ ይችላል።

በምትናገራቸው ወይም ሳትናገር በምትተዋቸው ቃላቶች ምክንያት ልትሰጥ የምትችለውን ምሪት አሳንሰህ ማየት ጨርሶ አይገባም። ኢየሱስ በውኃ ጉድጓድ አጠገብ ላገኛት ቤት የተናገራት ቃል በእርሷና በጎረቤቶቿ ሕይወት ተአምራዊ የሆነ ለውጥ ተፈጻመ (ዮሐ. 4)። ጲፕሮስ በጳንጠቆስጤ ቀን (በበዓለ ኃምሳ) በሰበከው ስብከት 3000 የሚያህሉ ነፍሳት በክርስቶስ በማመን ወደሚገኝ ደኅንነት መጡ (ዮሐ. 2)።

በሚያዝያ 21/1855 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ.) ኤድዋርድ ኪምቦል የተባለ ሰው ቦስተን የጫማ መሸጫ መደብር በመሄድ ወጣቱን ዲ.ኤል. ሙዲን ወደ ክርስቶስ መራው። ውጤቱም በታሪክ ውስጥ እጅግ ታላቅ የሚባል ወንጌላዊን ማፍራት ሆነ። የዚህ ሰው አገልግሎት እስካሁን ድረስ

ቀጥሎ አል። አንደበት ሌሎችን ትክክለኛ ወደሆኑ ምርጫዎች የመምራት ኃይል አለው።

መጽሐፈ ምሳሌ በተደጋጋሚ በማንበብ ስለ ንግግር የተጠቀሱ በርካታ ጥቅሶችን መመልከት እጅግ ጠቃሚ ነው። «የለዘበች ምላስ ቁጣን ትመልሳለች፤ ሸካራ ቃል ግን ቁጣን ታስነሣለች» (ምሳሌ 15: 1)። «ውሸተኛ ከንፈር በእግዚአብሔር ዘንድ አስጸያፊ ነው» (ምሳሌ 12: 22)። «በቃል ብዛት ውስጥ ኃጢአት ሳይኖር አይቀርም፤ ከንፈሩን የሚገታ ግን አስተዋይ ነው» (ምሳሌ 10: 19)። አዎን አንደበት እንደ ልጓምና መቅዘፊያ ነው፤ የመምራት ኃይል አለው። አንደበታችን ሰዎችን ወደ ትክክለኛ መንገድ መምራቱ እጅግ አስፈላጊ ነው!

የመደምሰስ ኃይል፡ - እሳትና የተመረዘ እንስሳ (3: 5-8)

በአንደን በአንድ መስቀለኛ መንገድ ላይ የሚገኘውን አርጌ የመጻሕፍት መደብር እየጎበኘሁ ነበር። የመጻሕፍት መደብሩ የጠበቅኩትን ያህል ከፍተኛ አይደለም ባልኩት ጊዜ ሠራተኛው እንዲህ ብሎ መለሰልኝ፡ - «በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጊዜ በአንድ ምሽት ተስፈንጣሪ በምቦች ቤተ መጻሕፍቱን በመምታታቸው ቢያንስ አንድ ሚሊዮን መጻሕፍት ወድመዋል!» አለኝ።

በሌላ ጊዜ አንድ ጓደኛችን እኔና ባለቤቱን በካሊፎርኒያ ወደሚገኝ እጅግ ውብ ወደሆነ ጫካ ለሽርሽር ይዞን ሄደ። በእሳት እጅግ ወደ ወደመ አንድ አካባቢ ደረስን። በዚህ እሳት በደረሰ ጥፋት ምክንያት የተፈጥሮ ገጽታ መበላሸቱ ብቻ ሳይሆን በብዙ ሚሊዮን ብር የሚቆጠር ንብረትም ወድሞአል። እየተዘዋወርን እያለ ይህ ሁሉ ጥፋት የደረሰው አንድ ሰው በለኮሰው ሲጋራ መሆኑን ጓደኛዬ አጫወተኝ።

እሳት ከትንሽ ብልጭታ ሊጀምር የሚችል ሲሆን ከተማን እ ስኪያጠፋ ድረስ ለማደግ ይችላል። በቺካጎ ኦሊጋ በተባለ መጋዘን በጥቅምት 8/1871 እ.ኤ.አ. ከምሽቱ 2:30 የጀመረ እሳት እጅግ ለመስፋፋት በመቻሉ ከመቶ ሺህ የሚበልጡ ሰዎችን ያለ መጠጊያ አስቀረ፤ አሥራ ሰባት ሺህ አምስት መቶ ሕንጻዎች ተደመሰሱ፤ ሦስት መቶ የሚያህሉ ሰዎች ሞቱ። በዚህ አደጋ ከተማይቱ አራት መቶ ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር የሚገመት ጉዳት ደረሰባት።

ከአንደበታችን የሚወጡ ቃላት እሳትን ሊያስነሡ ይችላሉ። «እንጨት ባለቀ ጊዜ እሳት ይጠፋል፤ ጆሮ ጠቢ በሌለበትም

ዘንድ ጠብ ጸጥ ይላል። ከሰል ፍምን እንጨትም እሳትን እንዲያበዛ፥ እንዲሁ ቁጡ ሰው ጠብን ያበዛል» (ምሳሌ 26:20÷21)። በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት አንደበታቸውን ሊቆጣጠሩ የማይችሉ አባላት ወይም በኃላፊነት ስፍራ ያሉ ሰዎች ይገኛሉ፤ የእነርሱ መኖር ውጤት ጥፋት ነው። ትተው እንዲወጡ ወይም የኃላፊነት ስፍራቸው በሌላ ሰው እንዲተካ ብታደርጉ እጅግ ውብ የሆነ የፍቅርና የስምምነት መንፈስ ይገኛል።

ልክ እንደ እሳት አንደበት «ነገሮችን ለማቀጣጠል» ይችላል። ዳዊት እንዲህ ሲል ጽፏል፡- «በአንደበቱ እንዳልስት መንገዴን እጠብቃለሁ፤ ... ልቤም በውስጤ ሞቀብኝ፤ ከማሰቤም የተነሣ እሳት ነደደ፥ በአንደበቱም ተናገርሁ» (መዝ. [39]: 1 እና 3)። እንዲህ ዓይነቱ ስሜት ኖሮህ ያውቃል? በእርግጥ አጋጥሞህ ይሆናል። በንዴት አእምሮአችንና ልባችን ሲቃጠል በኋላ የምንጸጸትባቸውን በቁጣ የተሞሉ ንግግሮች እንናገራለን። ዳዊት የቁጡነት ስሜት ነበረው። ሊቆጣጠረው ይችል ዘንድ የእግዚአብሔር እርዳታ ያስፈልገው ነበር። ሰሎሞን እንዲህ ብሎ መጻፉ የሚገርም አይደለም፡- «ጥቂት ቃልን የሚናገር አዋቂ ነው፥ መንፈሱም ቀዝቃዛ የሆነ አስተዋይ ነው» (ምሳሌ 17:27)። «ለትዕግሥተኛው ሰው ብዙ ማስተዋል አለው፤ ቁጡ ግን ስንፍናውን ከፍ ከፍ ያደርጋል» (ምሳሌ 14:29)።

እሳት በትንሹ ጀምሮ በማደግ ሙቀትን መፍጠር ብቻ ሳይሆን ብልሽትም ያስከትላል። አንድ ጓደኛዬ በሚኖርበት ፎቅ ሥር ካለው ምድር ቤት የሚወጣ የእሳት ጭስ ነበር። ከምድር ቤቱ የሚወጣው ጭስና እሳት በፎቁ ላይ ባደረሰው ጉዳት ምክንያት ቤቱ እንደገና እስኪታደስ ድረስ ከነቤተሰቡ ስፍራውን መልቀቅ ግድ ሆኖበት ነበር። እንደ እሳት የሚንበለበል የቁጣ ንግግር ቤትን፥ የእሑድ ትምህርት ቤት ክፍልንና ቤተ ክርስቲያንን ሊያረክስ ይችላል። ይህንን ርኩሰት አጥቦ ሊያስወግድ የሚችል የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ብቻ ነው።

እሳት እንደሚያቃጥልና እንደሚጎዳ አንደበታችንም ሊያቃጥልና ሊጎዳ ይችላል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ምድር በተመላለሰበት ጊዜ ከሚያሳዝኑት ነገሮች አንዱ ጠላቶቹ ስለ እርሱ የሚናገሩት ነገር ነበር። «በላተኛና የወይን ጠጅ ጠጪ» ይሉት ነበር (ማቴ. 11:19)። ሰዎች በሚጋብዙት ጊዜ ግብዣቸውን በደስታ ይቀበሉ ስለነበር ፈሪሳውያን አልወደዱለትም ነበር። ተአምራትን በሚያደርግበት ጊዜ ይህን የሚያደርገው በአጋንንት አለቃ በብዔል ዜቡል ነው አሉት።

በመስቀል ላይ ሆኖ ለሞት በሚያጣጥርበት ጊዜ እንኳ ጠላቶቹ አልተዉትም ነበር። ከክፉ ባሕርያቸው የመነጨ የሚያሳፍር ንግግር ይናገሩ ነበር።

እሳት እየተስፋፋ የሚሄድ ነገር ነው፤ በተለይ በርከት ያለ ነዳጅ ባደረከበት ቁጥር ስፋቱ እየጨመረና በፍጥነት እያደገ ይሄዳል። «አንደበት ... የፍጥረትንም ሩሜ ያቃጥላል» (ያዕ. 3:6)። የዚህ ቃል አባባል ሕይወትን በሙሉ በእሳት ላይ ያስቀምጣል እንደማለት ነው። ያዕቆብ ሕይወት በሙሉ እንደ ሰንሰለት የተያያዘ ነውና ነገሮች እንዳይስፋፋ ለማድረግ አንችልም የሚል አሳብ መስጠቱ ነበር። የአንድ ሰው መላ ሕይወት በአንደበት ሊጎዳ ወይም ሙሉ በሙሉ ሊጠፋ ይችላል። ጊዜ የአንደበትን ኃጢአት ሊያስተካክል አይችልም። በአንደበታችን የፈጸምናቸውን ኃጢአቶች ልንናዘዝ እንችላለን፤ እሳቱ ግን መስፋፋቱን ይቀጥላል።

እሳት እየተስፋፋና እየተዛመደ በሄደ ቁጥር እያጠፋ ይሄዳል፤ የምንናገራቸውም ቃላት የማጥፋት ኃይል አላቸው። በ2ኛው የዓለም ጦርነት ወቅት «ማይን ካምፍ» ተብሎ በሚጠራው የሂትለር መጽሐፍ ውስጥ በሚገኙ በእያንዳንዱ ቃላት የ125 ሰዎች ሕይወት ጠፍተዋል። በእርግጥ ከእኛ አንደበት የሚወጡ ቃላት ለጦርነቶች ምክንያት ላይሆኑ፤ ወይም ከተሞችን ላያጠፉ ይችላሉ። ነገር ግን የብዙ ሰዎችን ልብ ሊያሳዝኑና ሰብአዊ ክብራቸውን ሊያጠፉ ይችላሉ። ሰዎች ክርስቶስን ሳይቀበሉ እንዲሞቱ በማድረግ ነፍሳትን ሊያጠፉም ይችላሉ። ስለዚህ ንግግራችን በማንኛውም ጊዜ «በጩው እንደተቀመመ፤ በጸጋ» ሊሆን ይገባዋል (ቆላ. 4:6)።

አንደበት እንደ እሳት ብቻ ሳይሆን እንደ አደገኛ እንስሳም ጭምር ነው። በቁጥጥር ሥር ለማዋል እጅግ የሚያስቸግር ዕረፍት የሌለው ነው። ወጥመድን ዘርግቶ በማጥመድ ይገድላል። እኔና ባለቤቴ ሰፋሪ በሚባል የእንስሶች መጠበቂያ ስፍራ በምንዘዋወርበት ጊዜ ተፈጥሮ ባመቻቸላቸው ሁኔታ ወዲያና ወዲህ የሚዘዋወሩትን የዱር እንስሶች በማየት እንደነቅ ነበር። በስፍራው ዙሪያ ግን እንዲህ የሚል ማስጠንቀቂያ ተለጥፎ ነበር። «ከመኪናችሁ መውረድም ሆነ መስኮቶችን መክፈት አደገኛ ነው።» እነዚያ ሰላማዊ የሚመስሉ የዱር እንስሳት ከፍተኛ ጥፋትን የማስከተል ችሎታ ነበራቸው። ለመግደልም እንኳ ይችሉ ነበር።

አንዳንድ እንስሳት መርዘኛ እንደሆኑ ሁሉ አንዳንድ አንደበቶችም መርዘን ይዘራሉ። መርዘን አደገኛ የሚያደርገው በዝግታ በስውር የሚገድል መሆኑ ነው። አንዳንድ ክፉ ሰዎች ሌሎችን ለመጉዳት ሆን ብለው በንግግራቸው መሐል እንደመርዘ የሆኑ ነገሮችን ይጨምራሉ። መጋቢ እንደ መሆኔ መጠን መርዛማ የሆኑ አንደበቶች በግለሰቦች፣ በቤተሰብ፣ በኅብረተሰብ ክፍሎችና በአጠቃላይ በቤተ ክርስቲያን ላይ ከፍተኛ ጥፋት እንዳደረሱ ተመልክቻለሁ። የተራቡ አናብስትን ወይም የተቆጡ እባቦችን በእሑድ ጠዋት አገልግሎታችሁ የዋሆች ልታደርጉ ትችላላችሁ? በፍጹም! አንደበታቸውን የማይገቱ ሰዎች የሚያስከትሉትም ነገር ከዚህ ጨርሶ የማይለይ ነው።

ያዕቆብ እንስሳትን መግራት ወይም ማስለመድ እንደሚቻል ነግሮናል። በእርግጥ እሳትንም መቆጣጠር ይቻላል። እንስሳትን በምንገራቸው ጊዜ አጥፊ ሳይሆን የሚጠቅሙ አገልጋዮች እናደርጋቸዋለን። እሳትንም በምንቆጣጠርበት ጊዜ ኃይልን እናገኛለን። አንደበትን መግራት የሚችለው ግን ሰው ሳይሆን እግዚአብሔር እራሱ ነው። አንደበታችን «በገሃንም እሳት መቃጠል» አያስፈልገውም (ያዕ. 3:6)። ለሐዋርያት በበዓለ ኃምሳ ቀን እንደሆነው ከሰማይ በሆነ እሳት ሊለኮስ ይችላል። እግዚአብሔር እሳቱን ከለኮሰውና እራሱ ከተቆጣጠረው የጠፋትን ለክርስቶስ በመማረክና ቤተ ክርስቲያንን በመገንባት አንደበት ትልቅ መሣሪያ ሊሆን ይችላል። በእርግጥ ዋናውና ማዕከላዊው ነገር ልብ ነው። «በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፍ ይናገራልና» (ማቴ. 12:34)። ልባችን የተሞላው በጥላቻ ከሆነ ሰይጣን እሳቱን ይለኩላል፤ ልባችን የተሞላው በፍቅር ከሆነ ግን እግዚአብሔር እሳቱን ይለኩላል።

ደስተኛ የመሆን ኃይል፡ - ምንጭና የሚያፈራ ዛፍ፡

(3:9-12)

ምንጭ ሰውን በሕይወት ለማቆየት የሚረዳ ቀዝቃዛ ውኃን ይሰጣል። ምሥራቅ አገሮች ንጹህ ውኃን የሚያመነጭ ምንጭ ማግኘት ለአንድ መንደር ታላቅ በረከት ነው። ሰው ውኃ የሚያስፈልገው ለመጠጥ ብቻ ሳይሆን ለመታጠብ፣ ለማብሰል፣ ለእርሻና ለሌሎችም በርካታ ተግባራት ነው። «የሰው አፍ ቃል የጠለቀ ውኃ ነው፣ የጥበብም ምንጭ ፈሳሽ ወንዝ ነው» (ምሳሌ 18:4)። «የጻድቅ አፍ የሕይወት ምንጭ ናት» (ምሳሌ 10:11)። «የጠቢብ ሰው ትምህርት የሕይወት ምንጭ

ነው» (ምሳሌ 13:14)። እነዚህ ጥቅሶች ያዕቆብ ስለምንናገራቸው ቃላት አበክሮ የጻፋቸውን ነገሮች በአዎንታዊ ጎኑ የሚደግፉ ናቸው።

ውኃ ሕይወትን ሰጪ እንደሆነ ሁሉ ንግግራችንም ሕይወትን መስጠት ይችላል። ሆኖም ውኃን በሚገባ እየተቆጣጠርን ካልተጠቀምንበት ጥፋትንና ሞትን ሊያስከትል ይችላል። በፔንስልቫንያ የምትገኘው ጃንስታውን ከተማ በ1889 እ.ኤ.አ. በጎርፍ በተመታች ጊዜ የ2200 ሰዎች ሕይወት አልፎአል፤ ወደ 10 ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር ግምት ያለው ንብረት ደግሞ ጠፍቷል። «ሞትና ሕይወት በምላስ እጅ ናቸው» (ምሳሌ 18:21)።

ቀዝቃዛ ውኃ ለመጣጣት ወደ አንድ ምንጭ በምናጎነብስበት ጊዜ ስለ ጎርፍ የምናስብበት ምክንያት እንደማይኖር እርግጥ ነው። ከምንጣጣው ውኃ ስለምናገኘው እርካታ ብቻ እናስባለን። ያለ ውኃ ጤነኛ ልንሆን አንችልም «እንደሚዋጋ ሰይፍ የሚለፈልፍ ሰው አለ፤ የጠቢባን ምላስ ግን ጤና ነው» (ምሳሌ 12:18)። ጳውሎስ ሮምን ለመጎብኘት ባቀደ ጊዜ በሮም የሚገኙትን ቅዱሳን ያነቃቃቸውና ደስ ያሰኛቸው ዘንድ ጸልዮ ነበር (ሮሜ 15:32)። እርሱን ያነቃቁትን ደስ ያሰኙትን ክርስቲያኖች ስም ይጠቅስ ነበር (1ኛ ቆሮ. 16:18፤ ሬላሞና 7:20)።

የውኃ ሌላው ጥቅሙ ማንጸት ነው። በብሉይ ኪዳን የመገናኛ ድንኳን ውስጥ ካህናቱ እጃቸውንና እግራቸውን በመታጠብ የሚነጹበት ውኃ የሚቀመጥበት ዕቃ ነበር። እኛን የሚያነጻን መንፈሳዊ ውኃ የእግዚአብሔር ቃል ነው (ዮሐ. 15:3፤ ኤፌ. 5:26-27)። ለሌሎች የምናካፍለው ቃላችንም የሚሰሙንን ሊያነጻና ሊቀድስም ይችላል። የምንናገረው ቃል የሚነካውን ሁሉ ሕይወትን እንደሚሰጥ በሕዝቅኤል 47 እንደተጠቀሰው ወንዝ መሆን አለበት።

በተጨማሪ፡ አንደበት ደስ የሚያሰኝ ነው፤ ምክንያቱም ልክ እንደ ዛፍ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በምናያቸው አገሮች ሁሉ ዛፎች ለምጣኔ ሀብት በጣም አስፈላጊ ነበሩ። አፈር በውኃ ተሸርሽሮ እንዳይወሰድ ይረዱ ነበር፤ ለውበትና ለጥላ ያገለግሉ ነበር፤ ደግሞም ፍሬን ይሰጡ ነበር። የእኛም ቃሎች ለመንገደኛ መጠለያና ማበረታቻ ሊሆኑ ይችላሉ። የተራብ ነፍስን መመገብ ይችላሉ። «የጸድቅ ከንፈሮች ብዙ ሰዎችን ይመግባሉ» (ምሳሌ 10:21)። ኢየሱስ እንዲህ በማለት ተናግሮ ነበር፡- «... እኔ የነገርኋችሁ ቃል መንፈስ ነው፤ ሕይወትም ነው» (ዮሐ. 6:3)። የእግዚአብሔርን ቃል ለሌሎች በምናካፍልበት ጊዜ

እግረ መንገዳችንን ቃሉን የምናካፍላቸውን ሰዎች እየመገብንና እያበረታታን ነው ማለት ነው።

ለዛፍ ከሁሉም ይልቅ አስፈላጊው ነገር የሥሩ ጉዳይ ነው። ሥሩ በሚገባ በጥልቀት ካልሄደ ዛፋ ጤናማ በሆነ መንገድ ለማደግ አይችልም። በጌታ ነገሮች በሚገባ ሥር የሰደድን ከሆነ የምንናገራቸው ቃላቶች ከእርሱ ጋር ያለን የነብረት ፍሬ ይሆናሉ። በመዝሙረ ዳዊት ምዕራፍ 1 ላይ እንደምናገኘው በማንኛውም ወቅት እንደሚያፈራው «የተባረከ ሰው» እንሆናለን። ጌታ ኢየሱስ ትክክለኛና ተገቢ የሆኑ ቃላቶችን በትክክለኛው ጊዜ ለመናገር የቻለበት አንዱ ምክንያት ከእግዚአብሔር አባቱ ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ስለነበረውና በየዕለቱ ከሰማይ እርሱን ይሰማ ስለነበር ነው። ስለ እርሱ የተሰጠውን የሚከተለውን ምስክርነት ተመልከት።

«የደከመውን በቃል እንደት እንደምደግፍ አውቅ ዘንድ ጌታ እግዚአብሔር የተማሩትን ምላስ ሰጥቶኛል፤ ማለዳ ማለዳ ያነቃኛል፤ እንደ ተማሪዎችም ትሰማ ዘንድ ጆሮዬን ያነቃቃል» (ኢሳ. 50:4) «ማለዳም ተነሥቶ ገና ሌሊት ሳለ ወጣ ወደ ምድረ በዳም ሄዶ በዚያ ጸለየ» (ማር. 1:35)።

እኔና አንተ የሚጠቅምና ደስ የሚያሰኝ ንግግርን የሚያፈልቅ አንደበት እንዲናረን ከፈለግን ከጌታ ጋር በየቀኑ ልንገናኝና ከእርሱ ልንግር ይገባናል። «መንፈሳዊ ሥሮቻችንን» በእርሱ ቃል እጅግ የጠለቁ እንዲሆኑ ማድረግ አለብን። በጸሎትና በጥምና ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ ልቦናችንን በእግዚአብሔር ፍቅርና እውነት እንዲሞላልን መፍቀድ አለብን።

ነገር ግን ያዕቆብ ማስጠንቀቂያን ደግሞ ይሰጠናል፡- አንድ ምንጭ ሁለት ዓይነት ውጋን ሊሰጥ አይችልም፤ ደግሞም አንድ ዛፍ ሁለት ዓይነት ፍሬን ሊሰጥ አይችልም። አንድ ምንጭ ሁልጊዜ ጣፋጭ የሆነ ውጋን እንዲያመነጭ ይጠበቅበታል። ደግሞም የበለሰ ዛፍ በለሰን ሲያፈራ፣ የወይን ዛፍም ወይንን ያፈራል። ተፈጥሮ የሚያራባው የራሱን ዓይነት ነው።

አንደበት የሚያወጣቸው ቃላቶች እርስ በርስ የሚጋጩ ከሆነ በልብ ውስጥ አንድ ከፍተኛ የሆነ ስሕተት አለ ማለት ነው። አንድ ጊዜ በተሰማራበት የሥራ መስክ እጅግ የተናደደና ከአንደበቱ የማይጠበቅ እርግግን ቃል አንድ ክርስቲያን ሲናገር ሰማሁ። ቆይቶ እጅግ አፍሮ ተመለሰና ለሸሪኩ እንዲህ አለው፡- «ያንን ለምን እንዳልኩ አይገባኝም፤ በእውነት በውስጤ የነበረ ነገር አይደለም።» ሸሪኩ በጥበብ እንዲህ ብሎ

መለሰለት፡ - «በውስጥህ የነበረ መሆን አለበት፤ ባይሆን ኖሮ ከውስጥህ አይወጣም ነበር።» ጴጥሮስ ከክርስቶስ ጋር ከነበረው ኅብረት ውጪ በሆነ ጊዜ አላውቀውም ብሎ በመሐላ ጌታን ካደ። ወዲያውኑ ግን ወደ ውጭ ወጣና ምርር ብሎ በማልቀስ ኃጢአቱን ተናዘዘ።

እግዚአብሔር አብን የሚባርክና ወዲያውኑ በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረውን ሰው የሚረግም አንደበት በአስቸኳይ መንፈሳዊ መድኃኒት የሚያስፈልገው ነው። በአምልኮ ፕሮግራም ወቅት መዝሙራትን መዘመርና ከፕሮግራሙ በኋላ ግን እየተከራከሩና እየተጣሉ ወደ ቤት መመለስ እንዴት አሳፋሪ ነው! «ወንድሞቼ ሆይ እነዚህ ነገሮች እንደዚህ መሆን የለባቸውም።»

በእርግጥ ችግሩ ከልብ እንጂ ከአንደበት አይደለም። «መራራ ቅንፃትና አድመኝነት» በልባችን ሊኖር (3: 14) እጅግ ቀላል ነው። «ከአፍ የሚወጣ ግን ከልብ ይወጣል፤ ሰውንም የሚያረክሰው ያ ነው» (ማቴ. 15: 18)። «አጥብቀህ ልብህን ጠብቅ፤ የሕይወት መውጫ ከእርሱ ነውና» (ምሳሌ 4: 23)። ልባችንን በእግዚአብሔር ቃል በሞላንና ለመንፈስ ቅዱስ በሰጠን ቁጥር ለሌሎች የምንጠቅምና ደስታን የምንፈጥር፤ የሚያነቃቁ ምንጮችና ዛፎች እንሆናለን።

ይህንን ምዕራፍ ለማጠቃለል ሕይወትህን በተሐድሶ ሊለውጡ የሚችሉ ሰባት ቃሎችን መጠቀም እንድትጀምር ላሳስብህ እወዳለሁ። በሚከተሉት ቃሎች መጠቀም ብትጀምር፤ ከአንደበትህ ሲወጡ በእርግጠኛነት ከልብህ እያልካቸው ከሆነ፤ ለሌሎች በረከትና ማጽናኚያ ይሆኑ ዘንድ እግዚአብሔር ይጠቀምባቸዋል። እነዚህ ቃሎች አምስት ብቻ ቢሆኑም ለዚህ ዓላማ የሚሠሩ ናቸው።

«እባክዎትን» እና «አመሰግናለሁ» እነዚህን ሁለት ቃሎች በምትጠቀምበት ጊዜ ሌሎች ሰዎችን እንደ ዕቃ ሳይሆን እንደ ሰው ቆጠርካቸው ማለት ነው። አድናቆትን አሳየሃቸው ማለት ነው።

«አዝናለሁ» (አጥፍቻለሁ ይቅርታ) ይህ ቃል ደግሞ በግንኙነት መሐል ያሉ ግድግዳዎች የሚያፈርስና ድልድዮችን የሚያበጅ ነው።

«እወድሃለሁ» ብዙ ሰዎች በዚህ ቃል ውስጥ የሚመለከቱት «ሥጋዊ ፍቅርን» ነው። ነገር ግን ከዚያ የጠለቀ ትርጉም አለው። እንደ ክርስቲያን ወንድሞቻችንን ጠላቶቻችንንም እንኳ ቢሆን መውደድ አለብን። «እወድሃለሁ» የሚለው ቃል እጅግ ከፍተኛ ኃይል አለው።

«እየጸለይኩልህ ነው» ይህ ቃል ከመናገርህ በፊት እንደምታደርገው እርግጠኛ መሆን አለብህ። ስለ ሰዎች ለእግዚአብሔር መናገር ከቻልህ፤ ስለ እግዚአብሔር ደግሞ ለሰዎች መናገር ትችላለህ። በግላችን ለሰዎች የምናደርገው ጸሎት በሕዝብ ፊት ከሰዎች ጋር ለሚኖረን ግንኙነት የሚጠቅም ነው። እራሳችንን ከሌሎች ይልቅ መንፈሳዊ በሚያደርግ ሁኔታ «እየጸለይኩልህ(ልሽ) ነው» በማለት ትምክሕተኝነታችንን ማሳየት አይገባም። ወደ ጸጋ ዙፋኑ ፊት ይዘናቸው ለመቅረብ የሚያስችለንን ያህል ስለ እነርሱ እንደምናስብ ሌሎች አውቀው ሊበረታቱ በሚችሉበት መንገድ ልንናገረው ይገባል።

አዎን ትንሽ ሆና በዓለም ላይ ታላላቅ ችግሮችን የምትፈጥር አንደበት ናት። ይሁን እንጂ የግድ ችግር ፈጣሪ መሆን የለባትም። እግዚአብሔር ሌሎችን ወደ ሕይወት መንገድ ለመምራት፤ በሕይወት ፈተናዎች ውስጥ ሊያቆማቸውና ደስ ሊያሰኛቸው በሚችል ሁኔታ በአንደበታችን መጠቀም ይቻላል። አንደበት ከአካል ክፍሎቻችን አነስተኛው አካል ቢሆንም ታላቅ ኃይል ግን አለው።

አንደበትህንና ልብህን በየዕለቱ ለእግዚአብሔር ስጥ፤ ለሌሎች በርከት አድርጎ እንዲጠቀምብህ ጸልይ።

ያዕቆብ 3:13-18

«ከእናንተ ጥበበኛና አስተዋይ ማነው? በመልካም አኗኗሩ ሥራውን በጥበብ የዋህነት ያሳይ። ነገር ግን መራራ ቅንፃትና አድመኝነት በልባችሁ ቢኖርባችሁ፥ አትመኩ በእውነትም ላይ አትዋሹ። ይህ ጥበብ ከላይ የሚወርድ አይደለም ነገር ግን የምድር ነው፥ የሥጋም ነው፥ የአጋንንትም ነው፤ ቅንፃትና አድመኝነት ባሉበት ስፍራ በዚያ ሁከትና ክፉ ሥራ ሁሉ አሉና። ላይኛይቱ ጥበብ ግን በመጀመሪያ ንጽሕት ናት፥ በኋላም ታራቂ፥ ገር፥ እሺ ባይ- ምህረትና በጎ ፍሬ የሞላባት፥ ጥርጥርና ግብዝነት የሌለባት ናት። የጽድቅም ፍሬ ሰላምን ለሚያደርጉት ሰዎች በሰላም ይዘራል።»

ጥበብ የት እንደምትገኝ

ለአይሁድ ሕዝብ ጥበብ በጣም አስፈላጊ ነገር ነበር። እውቀት ብቻ በቂ እንዳልሆነ ተገንዝበው ነበር። እውቀትን በትክክለኛ መንገድ ለመጠቀም ጥበብ አስፈላጊ እንደሆነ ተረድተው ነበር። ሁላችንም ብንሆን በጣም ብልህና ከሁሉ የላቀ ችሎታ ያላቸው ሰዎች እናውቅ ይሆናል። ነገር ግን እነዚህ ሰዎች የሕይወት ቀላል ተግባራትን እንኳ መፈጸም አቅቶአቸው እናያለን። በኮምፒውተር ሲጠቀሙና ሲሠሩ እናያለን፤ የራሳቸውን ሕይወት ግን በሚገባ መቆጣጠር አይችሉም። «ጥበብ ዓይነተኛ ነገር ናትና ጥበብን አግኝ» (ምሳሌ 4: 7)።

ያዕቆብ በጉባኤ አስተማሪ መሆን የሚፈልጉትን ሰዎች ማስጠንቀቂያ ይቀጥላል (ያዕ. 3: 1)። በሕዝቡ መካከል መቆምና ቃላትን መናገር ብቻ በቂ አይደለም፤ ልትናገሩ የምትችሉት አንድ ነገር መኖር አለበት። መንፈሳዊ ጥበብ የሚገኘው ከዚህ ውስጥ ነው። እውቀት ነገሮችን በተናጠል የመመልከት ችሎታ ነው፤ ጥበብ ግን የተናጠል እውቀቶቻችንን የማቀናጀትና የእግዚአብሔርን እውነት ከዕለታዊ ሕይወት ጋር የማዛመድ ችሎታ ነው። ሁላችንም ብንሆን በርካታ መልካም ነገሮች ስለሚናገሩ ሰባኪዎችና አስተማሪዎች ሰምተናል። ነገር ግን ማዕከላዊውን የእግዚአብሔርን መልእክት ለማገናዘብ ያለመቻልና እውነትን ከዕለታዊ ሕይወት ጋር ያለማዛመድ ችግር ይታይባቸዋል። ያዕቆብ የሚናገርለት «ከጥበብ የተለየ እውቀት» እንዲህ ዓይነቱ ነው። ያዕቆብ እውነተኛና ሐሰተኛ ጥበቦችን በሦስት ገጽታዎች ያቀርባቸዋል።

ስለሚገኙበት ስፍራ ያቀረበው ንፅፅር (3: 15 ÷ 17)

እውነተኛ ጥበብ ከላይ የሚመጣ ሲሆን ሐሰተኛ ጥበብ ግን ምድራዊ ነው። በሌላ አባባል ከእግዚአብሔር የሚመጣ «ሰማያዊ ጥበብ» አለ፤ ደግሞም ከእግዚአብሔር ያልሆነ «ሰው ሠራሽ» ጥበብ አለ። ለጊዜው ምንም ያህል ስኬታማ ቢመስልም ከእግዚአብሔር ያልሆነ ጥበብ መጨረሻው ውድቀት ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ የሰው ጥበብ ሞኝነት እንደሆነ የሚያሳዩ በርካታ ምሳሌዎች ይዞአል። የባቢሎንን ግንብ የመገንባት ፕሮጀክት ብልህነት የተሞላበት ሥራይ መስላል፤ ፍጻሜው ግን ውድቀትና ግራ መጋባት ነበር

(ዘፍ. 11: 1-9)። ራብ በከነዓን በተከሰተ ጊዜ አብርሃም ወደ ግብፅ መውረዱ ትክክለኛና በብልህነት የተወሰነ ውሳኔ ይመስላል፤ ውጤቱ ግን ያማረ አልነበረም። (ዘፍ. 12: 10-20) ንጉሡ ሳኦል ታናሹ ዳዊት ከጎሊድ ድጋር ለነበረበት ግጥሚያ የራሱን የጦር ልብስ ማልበሱ ብልህነት መስሎት ነበር፤ የእግዚአብሔር ዕቅድ ግን እንደዚያ አልነበረም (1ኛ ሳሙ. 17: 38-58)። ደቀ መዛሙርት ከኢየሱስ ለመማር ተሰብስቦ በነበረው ብዙ ሺ ሕዝብ ትምህርቱ ባለቀ ጊዜ የየራሱን ምግብ እንዲፈልግ መበተኑ ትክክለኛ ነገር መስሎአቸው ነበር፤ ኢየሱስ ግን ጥቂት እንጀራና ዓሣ ወሰደና ያን ሁሉ ሕዝብ መገባ። በሐዋ. 27 የምንመለከታቸው የሮም የአየር ጥናት አዋቂዎች ከወደቡ ለቆቆ ወደ ሮም ለመሄድ መንቀሳቀስ ብልሃት መስሏቸው ነበር፤ ጳውሎስ ግን አልተስማማም ነበር። በኋላ የተነሣው ማዕበል ከአየር ጥናት አዋቂዎች ይልቅ የጳውሎስ ጥበብ ይሻል እንደነበር አረጋግጦአል። ከምትተርፈው በሥራቸው ለመጸጸት ዕድል አገኙ።

የሰው ጥበብ መነሻ ምንድን ነው? «ይህ ጥበብ ከላይ የሚወርድ አይደለም፤ ነገር ግን የምድር ነው፤ የሥጋም ነው፤ የአጋንንትም ነው» (ያዕ. 3: 15)። አማኞች ሦስት ጠላቶች አሉአቸው። እነርሱም፡- ዓለም፣ ሥጋና ዲያብሎስ ናቸው (ኤፌ. 2: 1-3)። እነዚህ ጠላቶች የምድር፣ የሥጋም፣ የአጋንንትም፣ በመባል ተገልጠዋል።

«የዚህ ዓለም ጥበብ» አለ (1ኛ ቆሮ. 1: 20-21)። የዓለም እውቀትንና የዓለም ጥበብን ማምታታት የለብንም! በዚህ ዓለም ሰፊ እውቀት መኖሩ የተረጋገጠ ነው። ሁላችንም ብንሆን የዚህ እውቀት ተጠቃሚዎች ነን። ብዙ ጥበብ ግን የለም። ሰው የዚህ ዓለም ምሥጢራትን እየተረዳ ነው፤ ነገር ግን በዚህ እውቀቱ ምን ማድረግ እንዳለበት አያውቅም። የሚያገኘውና የሚሠራው ነገር ሁሉ በእርሱ ላይ በተቃውሞ የሚነሣ ይሆናል። ከአንድ መቶ ዓመት በፊት ሄንሪ ዴቪድ ቶሮ የተባለው ሰው እንዲህ በማለት አስጠንቅቆ ነበር፡- «ላልተሻሻሉ ፍጻሜዎች የተሻሻሉ መንገዶችን እንፈልጋለን»

በአውቶብስ ወይም በባቡር በምንዝበት ጊዜ በቦስቶን የሚኖር የታወቀ ቻይናዊ ምሁርን ሰው አስታውሳለሁ። በባቡር ጣቢያ ከዚያ የሩቅ ምሥራቅ ሰው ከጓደኛው ጋር ይገናኝና ከምድር በታች ወዳለው የባቡር መስመር መሄጃው ይዞት በጥድፊያ ይሄዳል። እየተቻኮሉ ሲሄዱ ይህ ሰው ለጓደኛው እንዲህ ይለዋል፡- «አሁን ፈጥነን የሚቀጥለውን ባቡር ብንይዝ ሦስት ደቂቃ እናድናለን አለው።» ረጋ ያለው ቻይናዊ ፈላስፋ

መለሰና «በምናድነው ሦስት ደቂቃ ምን የሚረባ ነገር እናደርግበታለን?» አለው።

ዓለም በራሱ ጥበብ እግዚአብሔርን አላወቀምና በራሱ ጥበብ የእግዚአብሔርን ወንጌል ናቀ። «የመስቀሉ ቃል ለሚጠፉት ሞኝነት ነውና?» (1ኛ ቆሮ. 1:18)። በዚህ ዓለም ጥበብ ፍቅር የተነደፈ ማንኛውም ሰው የ1ኛ ቆሮንቶስ መልእክት የመጀመሪያው ሁለት ምዕራፎችን ሊያነብብና ጳውሎስ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ሰው ጥበብ የሚለውን መንገዝብ አለበት። የሰው ጥበብ ለእግዚአብሔር ሞኝነት ነው (1ኛ ቆሮ. 1:20)። የእግዚአብሔር ጥበብ ደግሞ ለሰው ልጅ ሞኝነት ነው (1ኛ ቆሮ. 2:14)። የሰው ጥበብ የሚመጣው በምርምር ሲሆን የእግዚአብሔር ጥበብ ግን በመገለጥ ይገኛል። የሰው ዓለማዊ ጥበብ ፍጻሜው ከንቱ ነው (1ኛ ቆሮ. 1:19)፤ የእግዚአብሔር ጥበብ ግን ለዘላለም ይኖራል።

ዓለም ከእግዚአብሔር ፊቱን ስላዞረ የእግዚአብሔርን ጥበብ አጥቷል። ሰው እውቀቱን እየጨመረ ሲሄድ ችግሮቹ ደግሞ እየጎሉ ይሄዳሉ። «የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው፤ ቅዱሱንም ማወቅ ማስተዋል ነው» (ምሳሌ 9:10)። «በዓይኖቻቸው ፊት እግዚአብሔርን መፍራት የለም» (ሮሜ 3:18)።

ይህ የሐሰት ጥበብ ሌላም ምንጭ አለው። «የምድር» ማለትም «ተፈጥሮአዊ» ነው። ይህ ቃል በግሪክ ሱኪኮስ የሚል ሲሆን «ሕይወት» ወይም «ነፍስ» የሚል ትርጉም ከሚሰጥ «ሱኪ» ከሚል ቃል የመጣ ነው። ሳይኮሎጂ (ሥነ ልቡና) የሚለው ቃል የመጣውም ከዚሁ ቃል ነው። በ1ኛ ቆሮ. 2:14፤ 15:44 እና 46 ሱኪኮስ የሚለው ቃል «ፍጥረታዊ» በሚል ቃል ተተርጉሞአል፤ ይህም «መንፈሳዊ» ለሚለው ቃል ተፃራሪ ነው። በይሁዳ 19 ደግሞ «ሥጋዊ» በሚል ቃል ተተርጉሞአል። ዋናው አሳብ ሰው ከውድቀት በኋላ ያለው ተፈጥሮ እግዚአብሔር ከሚሰጠው አዲስ ተፈጥሮ ተፃራሪ መሆኑን በማሳየት ላይ ነው። ከእግዚአብሔር መንፈስ የተለየ ከሰው የሚመነጭ ጥበብ አለ።

ይህ ምድራዊ ጥበብ «የአጋንንትም» ደግሞ ነው። አጋንንታዊ ነው የሚለው ትርጉም ከሁሉ በተሻለ ሁኔታ ይገልጻል። ሰይጣን በተሳካ ሁኔታ ሔዋንን ካታለለበት ከዘፍጥረት 3 ታሪክ ጀምሮ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በሙሉ ሲፈጸም የሚታይ የእግዚአብሔርን ጥበብ የሚዋጋ «የሰይጣን ጥበብ» በሥራ ላይ ነው። ሰይጣን እንደ እግዚአብሔር ትሆኛለሽ በማለት ሔዋንን አሳመናት። ያ የሕይወት ዛፍ ጠቢብ

እንደሚያደርጋት ነገራት። ከዚያን ድርጊት ጀምሮ ሰዎች የሰይጣንን ሐሰት በማመን የራሳቸው አማልክት ለመሆን ሞክረዋል (ሮሜ 1: 18-25)። ሰይጣን አደገኛ፣ ክፉና አታላይ ነው፤ እርሱ የቀድሞው እባብ ነው። የእግዚአብሔርን ጥበብ የማይረዳውን ሰው ሁሉ የሚያምታታና ግራ የሚያጋባ የራሱ ጥበብ አለው።

የምድር፣ የሥጋና የአጋንንት ከሆነው ከዚህ ጥበብ በተፃራሪ ያዕቆብ ስለ «ላይኛይቱ ጥበብ» ይናገራል (ያዕ. 3: 17)። መልካምና ፍጹም የሆነ ሰጦታ በሙሉ ከላይ ነው (ያዕ. 1: 17)። ክርስቲያን ለሚያስፈልገው ነገር ሁሉ ወደ ሰማይ መመልከት አለበት። እግዚአብሔር አባቱ በሰማይ እንዳለ ሁሉ (ማቴ. 6: 9) ዜግነቱ ሰማያዊ ነው (ፊልጵ. 3: 20)፤ መዝገቡም በሰማይ ነው (ማቴ. 6: 19-34)። ኢየሱስ ክርስቶስን ባመነ ጊዜ ከላይ ተወልዶአል (ዮሐ. 3: 1-7)። የአማኝ ቤቱ በሰማይ ነው፤ (ዮሐ. 14: 1-6)፤ ተስፋውም በሰማይ ነው። ፍላጎቶቹንና ትኩረቱንም በምድራዊ ነገር ላይ ሳይሆን በሰማያዊ ነገሮች ላይ ያደርጋል (ቆላ. 3: 1-4)።

የክርስቲያን ጥበብ ምንድን ነው? የዚህን ዓለም ፍልስፍና መፈለግ አለበትን? በፍጹም! መጀመሪያውኑ የእኛ ጥበብ ክርስቶስ ነው (1ኛ ቆሮ. 1: 24፥ 30)። በክርስቶስ «የተሰወረ የጥበብና የእውቀት መዝገብ ሁሉ» አለ (ቆላ. 2: 3)። የእውነተኛው ጥበብ የመጀመሪያ ደረጃ ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ አዳኝ መቀበል ነው።

ደግሞም የእግዚአብሔር ቃል ጥበባችን ነው። «... እንዲህ ታደርጉ ዘንድ አምላኬ እግዚአብሔር እንዳዘዘኝ ሥርዓትንና ፍርድን አስተማርኋችሁ። ጠብቁአት አድርጉአትም፤ በእውነት ይህ ታላቅ ሕዝብ ጠቢብና አስተዋይ ሕዝብ ነው በሚሉ በአሕዛብ ፊት ጥበባችሁና ማስተዋላችሁ ይህ ነውና» (ዘዲ. 4: 5 ና 6)። ቅዱሳት መጻሕፍት «ኢየሱስን በማመን መዳን» የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡን ይችላሉ (2ኛ ጢሞ. 3: 15)።

ያዕቆብ 1: 5 በእምነት በሚደረግ ጸሎት ጥበብን ማግኘት እንደሚቻል ያመለክታል። «ከእናንተ ግን ማንም ጥበብ ቢጎድለው ሳይነቅፍ በልግሥና ለሁሉ የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን።» የእግዚአብሔር መንፈስ «የጥበብና የመገለጥ መንፈስ» ነው (ኤፌ. 1: 17)። በቃሉ በመደገፍ ጸሎታችንን ብናቀርብ ከሁሉም በሚበልጥ በጥበብ መንገድ ይመራናል።

የእውነተኛ መንፈሳዊ ጥበብ ምንጭ እግዚአብሔር ነው። ጥበብን ከማንኛውም ሌላ ምንጭ ማግኘት ችግርን መጋበዝ ነው። ከእግዚአብሔር ተፃራሪ የሆነውን የዓለምን ጥበብ የምንፈልግበት አንዳችም ምክንያት የለም። ይህ የዓለም ጥበብ የሥጋን ፍላጎት የሚያሟላና የዲያብሎስን ተግባር የሚፈጽም ነው። ጥበብን ከእግዚአብሔር ዘንድ አግኝ!

የአሠራር ንፅፅሮች (3: 13-14፥ 17)

ከላይ የሆነው የእግዚአብሔር ጥበብ የሚሠራው ምድራዊ፥ ሥጋዊና ዲያብሎሳዊ የሆነው ጥበብ ከሚሠራበት መንገድ ፈጽሞ የተለየ ነው። እጅግ ከተለያየ ምንጭ የሚገኙ ስለሆነ የሚሠሩባቸውን መንገዶች ተቃራኒ መሆን አለባቸው።

የሐሰተኛ ጥበብ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

ቅንዓት (3: 14)፡- ይህ ቃል ስለታምነትንና ክፉ ምኞትን የሚገልጥ ነው። በምዕ. 3 የመጀመሪያው ቁጥር ላይ ያዕቆብ ለመንፈሳዊ አገልግሎቶች ክፋት የሞላበት ጽኑ ምኞት እንዳይኖራቸው ካቀረበው ማስጠንቀቂያ ጋር አብሮ የሚሄድ ነው። የዓለም ጥበብ፡- «እራስህን ከፍ አድርግ። ከሌሎች የማታንስ ነህ! ምናልባትም ትሻል ይሆናል! ፈጥነህ እንድትሰማ አብልጠህ ጩኸ።» የሚያሳዝነው ነገር ዛሬም ቢሆን በእግዚአብሔር ሕዝቦች መካከል ሥጋዊ የስግብግብነት ስሜትና ተግባር እንዳለ ነው። የመጀመሪያዎቹ ሐዋርያት እንኳ ሳይቀሩ ከመካከላችን ታላቅ ሰው ማን ነው? በሚል ጉዳይ ተጣልተዋል።

በመንፈሳዊ ቅናት ስም የራስን የስስት ፍላጎት ማራመድ ይቻላል። ፈሪሳውያን ሃይማኖታዊ ተግባሮቻቸውን ከሰዎች ምስጋና ለማግኘት ይጠቀሙባቸው ነበር (ማቴ. 6: 1-18)። በጌታ ጉዳዮች ቀናተኛ መሆን አለብን፤ የቅናታችን እውነተኛ ምክንያት ቀና መሆኑን ግን ማረጋገጥ አለብን። የዚህ ዓለም ጥበብ ሰውን ከፍ ከፍ በማድረግ የእግዚአብሔርን ክብር ይጎፋል። ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ. 1: 17-31 ላይ የእግዚአብሔርና የዚህ ዓለምን ጥበብ በመተንተን እግዚአብሔር ተግባራቱን በዚህ መንገድ የሚፈጽምበትን ምክንያት ይገልጣል። «ሥጋ የለበሰ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት እንዳይመካ» (ቁ. 29)። ይህንንም ክፍል በሚቀጥለው ምክር ያጠቃልላል፡- «የሚመካ በእግዚአብሔር ይመካ» (ቁጥር 31)።

ለጌታ ያለን ቅንዓት መንፈሳዊ ነው ወይስ ሥጋዊ? ሌሎች በማይሳካላቸው ጊዜ በጋዘን ሸክማቸውን እንካፈላለን ወይስ ደስ

እንሰኛለን? የዓለም ጥበብ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሲገባ ሥጋዊ የሆነ አድናቆትና ሰብአዊ ክብር እየገነነ ይሄዳል። ተጠንቀቁ!

አድመኝነት (3: 14)፡- የዚህ ቃል ትርጉም «የቡድን መንፈስ» ማለት ነው። በግሪክ የዚህ ቃል ትርጉም ድምፅን ለመሰብሰብ ከቦታ ቦታ በመዘዋወር ቅስቀሳ የሚያደርግ ፖለቲከኛን የሚያመለክት ነው። የዓለም ጥበብ እንዲህ ይላል፡- «የምትችለውን ያህል ድጋፍ ሰብስብ! በቤተ ክርስቲያንህ ያሉ ሰዎች የአንተ ደጋፊዎች ወይም ተቃዋሚዎች መሆናቸውን አረጋግጥ።» በእርግጥ የራስን ብቻ የመፈለግ የስስታምነት ስሜት ውጤት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መከፋፈልና መሪነትን ይፈጥራል። «ለወገኔ ይጠቅማል በማለት ወይም በከንቱ ውዳሴ ምክንያት አንድ ሰንኳ አታድርጉ፤ ነገር ግን እያንዳንዱ ባልንጀራው ከራሱ ይልቅ እንዲሻል በትሕትና ይቁጠር» (ፊልጵ. 2: 3)።

መመከት (3: 14)፡- ትዕቢት ትምክሕተኛ ነው። ከሰው ጥበብ የላቀ ደግሞ ትምክሕተኛ የለም። ለእግዚአብሔር ክብር እንደሆነ ስለ በረከቶቹ የምንመሰክርበት መንገድ አለ፤ ነገር ግን ምስጋናና ክብርን ለሰው የሚሰጥ አቀራረብ አለ። በእግዚአብሔር ሕዝብ መካከል እርስ በርስ የመወዳደስ ስሜትን ማየት አሳፋሪ ነው። በ2ኛ ቆሮ. 10 ጳውሎስ ስለ አገልግሎቱ በትምክሕት ለመናገር በሚገደድበት ጊዜ ክብሩን ለእግዚአብሔር ለመስጠት ከፍተኛ ጥንቃቄ አድርጓል። «ራሳቸውን ከሚያመሰግኑ ከአንዳንዶች ጋር ራሳችንን ልንቆጥር ወይም ራሳችንን ልናስተያይ አንደፍርምና፤ ነገር ግን እነርሱ ራሳቸውን ከራሳቸው ጋር ሲያመዛገቡ፤ ራሳቸውንም ከራሳቸው ጋር ሲያስተያዩ፤ አያስተውሉም» (2ኛ ቆሮ. 10: 12)።

የእግዚአብሔር ጥበብ በውስጥህ በሚሠራበት ጊዜ የትሕትናና ራስን የማስገዛት ስሜት በውስጥህ ያድራል። ክብሩንም ሁሉ ለእግዚአብሔር ትሰጣለህ። እራስህን ከማንኛውም ክርስቲያን ጋር የማወዳደር ፍላጎት አይኖርህም። ክርስቶስን ብቻ በማየት እራስህን ከእርሱ ጋር ብቻ ታወዳድራለህ። ምክንያቱም ራሳችንን ከክርስቶስ ጋር ስናወዳድር ገና ብዙ የሚቀረን ነገር እንዳለ እንገነዘባለን።

በእውነት ላይ መዋሸት ወይም ማታለል (3: 14)፡- «በእውነትም ላይ አትዋሹ» ቅደም ተከትሉን መረዳት አስቸጋሪ አይደለም። በመጀመሪያ ወደ ቡድን መንፈስና ወደ ፋክክር የሚመራ የስስታምነት ጽኑ ፍላጎትና አሳብ ይመጣል። በምርጫው አሸናፊነት ለማግኘት ደግሞ በትምክሕት መናገር ይከተላል። ብዙ ጊዜ የትምክሕት ንግግር ደግሞ

ውሸት ይኖረዋል። የሰው ሕይወት በውጫዊ መግለጫ አይታወቅም፤ በልቡ ያለውን ግን ጌታ ብቻ ነው የሚያውቀው። «ስለዚህም በጨለማ የተሰወረውን ደግሞ ወደ ብርሃን የሚያወጣ የልብንም ምክር የሚገልጥ ጌታ እስኪመጣ ድረስ ጊዜው ሳይደርስ አንዳች አትፍረዱ፤ በዚያን ጊዜም ለእያንዳንዱ ምስጋናው ከእግዚአብሔር ዘንድ ይሆናል» (1ኛ ቆሮ. 4: 5)።

ወደ እውነተኛ መንፈሳዊ ጥበብ መመለስ ምንኛ ዕረፍት ነው!

የዋህነት (3: 13)፡- የዋህነት ደካማነት አይደለም፤ በቁጥጥር ሥር የዋለ ኃይል ነው። የዋህ ሰው በስግብግብነት ለራሱ ብቻ አያስብም። ይህንን ቃል የሚገልጸው የግሪክ ቃል ስለ ተገራ በቁጥጥር ሥር የዋለን ፈረስ ጉልበትን ያመለክታል። የዋህ ሰው የእግዚአብሔርን ክብር ብቻ ይፈልጋል እንጂ ከሰዎች ክብርን አይፈልግም። የዋህነት ሰው ሊፈጥረው የማይቻለው የመንፈስ ፍሬ ነው (ገላ. 5: 23)። አንዳንድ ሰዎች የዋህነት አድርገው የሚያቀርቡት እውነተኛ ያልሆነ አስመሳይ የዋህነት አለ። ይህ ግን ማስመሰያ እንጂ የዋህነት አይደለም!

«በጥበብ የዋህነት» የሚለው ቃል በጣም ጠቃሚ ቃል ነው (ያዕቆብ 3: 13)። የዋህነት ኃይልን በትክክለኛ መንገድ መጠቀም ማለት ሲሆን ጥበብ ደግሞ እውቀትን በትክክለኛ መንገድ መጠቀም ማለት ነው። በአንድነት የሚሄዱ ነገሮች ናቸው። እውነተኛ ብልህ ሰው በዕለታዊ ሕይወቱ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ያሳያል። ዝንባሌና ተግባር አይነጣጠሉም።

ንጽሕት (3: 17)፡- «በመጀመሪያ ንጽሕት» የሚለው ቃል የቅድስናን አስፈላጊነት የሚያመለክት ነው። እግዚአብሔር ቅዱስ ነው። ስለዚህ ከላይ የሆነችው ጥበብ ንጽሕት ናት። ከዚህ ቃል ጀርባ ያለው አሳብ «የሥነ ምግባር ንጽሕትን ከርኩሰት ነፃ መሆንን» የሚያመለክት ነው። ያዕቆብ በምዕራፍ 4 ቁ. 8 «ልባችሁን አጥሩ» ወይም ልባችሁን በሥነ ምግባር የነጻ አድርጉ በማለት እንደገና ተጠቅሞበታል። የእግዚአብሔር ጥበብ ወደ ንጽሕና ሕይወት ይመራል። የሰው ጥበብ ግን ወደ ኃጢአት ይመራል። ከጌታ ጋር ንጽሕ የሆነ ግንኙነትን የሚያመጣ መንፈሳዊ ንጽሕና አለ (2ኛ ቆሮ. 11: 3)። መንፈሳዊ ሰውን አመንዝራ የሚያደርገው ዓለማዊነት ደግሞ አለ (ያዕ. 4: 4)።

ሰላም (3: 17)፡- የሰው ጥበብ ወደ ውድድር፣ ፋክክርና ጦርነት ይመራል (ያዕ. 4: 1-2)። የእግዚአብሔር ጥበብ ግን ወደ ሰላም ይመራል። ይህ በቅድስና ላይ እንጂ እውነትን ለድርድር በማቅረብ ላይ

የተመሠረተ አይደለም። እግዚአብሔር ሰላምን ለመፍጠር ሲል እንደ ቀልድ የሚተወው አንዳችም ነገር የለም። የቤተ ክርስቲያን ሰላም ከቤተ ክርስቲያን ንጽሕና ይልቅ ቅድሚያ የሚሰጠው ነገር አይደለም። ቤተ ክርስቲያን ለእግዚአብሔር የተሰጠችና ንጽሕት ከሆነች በዚያን ጊዜ ሰላም ይሆናል። «የጽድቅም ሥራ ሰላም የጽድቅም ፍሬ ለዘላለም ጸጥታና መታመን ይሆናል» (ኢሳ. 32: 17)። ቤተ ክርስቲያን ኃጢአት እያለ እንደሌለ አድርጋ በመቁጠርና ቸል ብላ በመተው ሰላም ሊኖራት አይችልም። የሰው ጥበብ «ኃጢአትን አትግለጡ፤ የነገሮችን አንድነት ጠብቁ» ይላል። የእግዚአብሔር ጥበብ ግን «ኃጢአታችሁን ተናዘዙ፤ የእኔ ሰላም የነገሮችን አንድነት ይጠብቃል» ይላል።

ገርነት (3: 17)፡- ማቴዎስ አርፍልድ የተባለ ሰው ይህንን «አጥጋቢ ምክንያታዊነት» ብሎ ይጠራዋል። ገርነት ማለት ያለምንም ማቃለል እውነተኛ መሆንን፣ ያለምንም ደካማነት ገር መሆንን ያመለክታል። ገር ሰው ሆኖ ብሎ ጠብን የሚፈልግ ባይሆንም እንኳ ሰላምን ለማድረግ ብሎ እውነትን ለድርድር የሚያቀርብ አይደለም።

እሺ ባይነት (3: 17)፡- የእግዚአብሔር ጥበብ አንድን አማኝ ከሰው ሁሉ ጋር በስምምነት የሚኖር ሊያደርገው ይችላል። ከእርሱ ጋር መኖር ያስደስታል። የሰው ጥበብ ግን ሰውን ግትርና ዐመፀኛ ያደርገዋል። እሺ ባይ የሆነ ሰው ከሁሉም አቅጣጫ የሚመጡትን ጥያቄዎች ለመስማት ፈቃደኛ ቢሆንም የእራሱን ትክክለኛ አቋም ግን ለድርድር ለማቅረብ ፈቃደኛ አይደለም። በአንዳንድ ነጥቦች ከሰዎች ላይስማማ ቢችልም፣ ይህን የሚያደርገው ያለ ምንም ጠብና ንትርክ ነው። ለመስማት የፈጠነ ለመናገርና ለቁጣ ግን የዘገየ ነው (ያዕቆብ 1: 19)። ብዙ ሰዎች ግትርነት በአቋም መጽናት አድርገው ይቆጥሩታል። እናም የግድ የራሳቸውን መንገድ የሙጥኝ ብለው ይይዛሉ። የእግዚአብሔር ጥበብ በሥራ ላይ በሚሆንበት ጊዜ እግዚአብሔር የሚገልጠውን ነገር ሁሉ ለመስማት፤ ለማሰብ፣ ለመጸለይና ለመታዘዝ ፈቃደኝነት ይመጣል። የዚህ ቃል ሌላው ትርጉም «አሳማኝ የሆነ ነገርን ለመቀበል እራስን መስጠት» ማለት ይሆናል።

ምሕረት የሞላበት (3: 17)፡- በአንድ ነገር «መሞላት» ማለት በዚያ ነገር «ቁጥጥር ሥር መሆን» ማለት ነው። የእግዚአብሔርን ጥበብ የሚከተል ሰው በምሕረት ቁጥጥር ሥር ይሆናል። «አባታችሁ ርኅሩኅ እንደሆነ ርኅሩሆች ሁኑ» (ሉቃ. 6: 36)። እግዚአብሔር በጸጋው የማይገባንን ነገር ሰጠን። በምሕረቱ ደግሞ ሊደርስብን የሚገባ ነገር

እንዳይደርስብን አደረገ፤ ጌታ የተናገረው የመልካሙ ሳምራዊ ምሳሌ የምሕረትን ትርጉም የሚያስረዳ ነው (ሉቃ. 10:25-37)። ሳምራዊ ለአይሁዳዊ ይህን እንክብካቤ ማድረጉ የምሕረት ተግባር ነው። የእግዚአብሔርን ፈቃድ በማድረጉ ከሚያገኘው በረከት በስተቀር ከዚህ ተግባሩ የሚያገኘው አንዳችም ጥቅም አልነበረም። የተደረገለትም ሰው ብድሩን ለመክፈል አይችልም ነበር። ምሕረት ማለት ይህ ነው።

በጎ ፍሬ የምላበት (3:17)፡- ታማኝ የሆኑ ሰዎች ፍሬ ማፍራት ይችላሉ። የእግዚአብሔር ጥበብ ሕይወትን ባዶ ሳይሆን ሙሉ ያደርጋል። መንፈስ ቅዱስ ለእግዚአብሔር ክብር የሚሆን ፍሬን ያፈራል (ዮሐ. 15:1-16 ተመልከቱ)። በሉቃ. 10:25-37 የምናገኘው ሕግ አዋቂ ስለ ባልንጀራነት ለማውሳት ፈቃደኛዉሆንም፣ ጭንጀራውብመሆን ሌላውን ሰው ለመርዳት ፈቃደኛ አልነበረም። የእግዚአብሔር ጥበብ ተግባራዊ ነው። ሕይወትን በመለወጥ ለእግዚአብሔር ክብር የሚሆን መልካም ፍሬን ያፈራል።

ጥርጥር የሌለባት (3:17)፡- ቃሉ በአንድ አሳብ መቁረጥን ሲያመለክት የተጠራጣሪነት ተቃራኒ ነው (ያዕ. 1:6)። በዓለም ጥበብ ላይ በምትደገፍበት ጊዜ በተለያየ ውጫዊ ተጽዕኖ ምክንያት አሳብህን ትለውጣለህ። አዲሱ አመለካከትህ ተጽዕኖ ሊያደርግብህ ይችላል። የእግዚአብሔር ጥበብ በሚኖርህ ጊዜ ማወላወል ወይም ተጠራጣሪነት አይኖርም፤ ወላኝ ስለምትሆን አትፈራም። ከላይ የሚገኝ ጥበብ ከላይ የሆነ ኃይልን ያመጣል።

ግብዝነት የሌለባት (3:17)፡- በአዲስ ኪዳን ግብዝነት ተብሎ የተተረጎመው የግሪኩ ቃል ትርጉም «ጭምብል የለበስ ያልሆነውን የሚመስል ቲያትረኛ» ማለት ነው። በሰው ጥበብ ስንመራ ግብዝነትና ማስመሰል ይኖራሉ። የእግዚአብሔር ጥበብ በተግባር ላይ በሚሆንበት ጊዜ ግን ግልጽነት፤ ታማኝነትና እውነትን በፍቅር መነጋገር ይኖራሉ (ኤፌ. 4:15)። የእግዚአብሔር ሕዝብ በማስመሰልና እርስ በእርስ በመደባበቅ በሚኖርበት ጊዜ አገልግሎቱን የሚቆጣጠረው የሰው ጥበብ እንደሆነ እርግጠኛ መሆን ይቻላል «የሃይማኖታዊ ፖለቲካ» እግዚአብሔር እጅግ የሚጠላው ነገር ነው። የእምነት ኑሮ ግን ያለምንም መደባበቅና ምሥጢረኝነት የምንኖረው ኑሮ ነው።

በዚህ ዓለም ጥበብ አሠራርና በእግዚአብሔር ጥበብ አሠራር መካከል ሰፊና ተነፃፃሪ ልዩነት አለ። የቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣናትና መሪዎች ሕይወታቸውንና አገልግሎታቸውን ያዕቆብ በመልእክቱ

በሚለው መመዘን እጅግ አስፈላጊያቸው ነው። ተጠቃሚም ያደርጋቸዋል። አንዲት የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ድርጅት ብትሆንም እንኳ ሳለማዊ የሆኑ ድርጅቶች ውጤታማ በሚሆኑበት ዘዴ መጠቀም አትችሉም። የእግዚአብሔር አሳብና መንገድ ከእኛ እጅግ የላቁ ናቸው። «እኛ ግን ከእግዚአብሔር እንዲያው የተሰጠንን እናውቅ ዘንድ ከእግዚአብሔር የሆነውን መንፈስ እንጂ የዓለምን መንፈስ አልተቀበልንም» (1ኛ ቆሮ. 2: 12)።

የውጤቶች ንፅፅር (3: 16÷ 18)

ውጤትን የሚወስነው መነሻ ነው። ሳለማዊ ጥበብ ሳለማዊ ውጤቶችን ሲያስገኝ መንፈሳዊ ጥበብ ደግሞ መንፈሳዊ ውጤቶችን ያስገኛል።

የሳለማዊ ጥበብ ውጤት ችግር ነው (3: 16)፡- ቅንዓት፣ አድመኝነት፣ ሁከትና ክፉ ሥራ። ጉባኤ ውስጥ እግዚአብሔር እየሠራ አይደለም። ያዕቆብ በምዕራፍ 4 ላይ በአማኞች መካከል ስላለ «ጦርነትና ጠብ» ይናገራል። የተሳሳተ አስተሳሰብ የተሳሳተ አድኗርን ያስከትላል። ሳለም በዚህ ዓይነት የተዛባ ሁኔታ ውስጥ የሆኑትበት አንዱ ምክንያት የእግዚአብሔርን ጥበብ ለመቀበል ፈቃደኛ ባለመሆኗ ነው።

ሁከት ተብሎ የተተረጎመው ቃል የተረጋጋ ሁኔታ ካለመኖሩ የተነሳ የሚመጣን የሥርዓት መዛባት የሚያመለክት ነው። በያዕ. 1: 8 ከምናገኘው «መወላወል» ከሚለውና በያዕ. 3: 8 ከምናገኘው «ወላዋይ ክፋት» ከሚለው ቃል ጋር የተያያዘ ነው። 2ኛ ቆሮ. 12: 20 ብታነብህ ሁከት ያለባት ቤተ ክርስቲያን ምን እንደምትመስል ትመለከታለህ። ኢየሱስ በመጨረሻው ቀን በዓለም ላይ የሚሆነውን አስደንጋጭ ነገር ለመግለጽ ይህንን ቃል ተጠቅሞአል (ሉቃስ 21: 9)።

ቅናት፤ ፋክክርና የቡድን ስሜት ለዚህ ሁከት አስተዋፅኦ ያደርጋሉ። በዘፍ. 11 ላይ የምናገኘው የባቢሎን ግንብ ታሪክ የዚህ እውነታ ጥሩ ማስረጃ ነው። በሰው አመለካከት የባቢሎን ግንብ የመገንባት ሥራ ብልህነት ነበር። ከእግዚአብሔር አመለካከት አንፃር ግን ይህ ሥራ የማይረባና የጋጢአት ሥራ ነው። ውጤቱ ሁከት ነበር። ዛሬም ቢሆን እንኳ ባቢሎን የሚለው ቃል ትርጉም ከግራ መጋባት ጋር የሚሄድ ነው።

ግራ መጋባት «ለክፉ ሥራ ሁሉ» መንገድን የሚያዘጋጅ ነው (ያዕ. 3: 16)። በዚህ ስፍራ ያለው ክፉ የሚለው ቃል «ዋጋ የሌለውና

የማይጠቅም» የሚሉትን ቃላት የሚወክል ነው። በ1ኛ ቆሮ. 3፡ 12 ላይ የሚገኙትን «እንጨት፥ ሣርና አገዳ» ያስታውሰናል። በዓለም ጥበብ የሚሰጡ አገልግሎቶች ታላቅና ስኬታማ ሊመስሉ ይችላሉ፤ በፍርድ ቀን ግን ይቃጠላሉ። ስለዚህ «ጊዜው ሳይደርስ እንዳች አትፍረዱ» (1ኛ ቆሮ. 4፡ 5)። በሰምርኔስ የነበረችው ቤተ ክርስቲያን እንደ ደሀ ተቆጥራ ነበር። ጌታ ግን ሀብታም ነች አለ። በሉዶቅያ የነበረችው ሀብታም ቤተ ክርስቲያን ግን ድህነቷ በገሀድ ተነገረባት (ራእይ 2፡ 9 ና 3፡ 14-22)።

በአጥቢያ ቤተክርስቲያኖችን ልናደርግ የምንችለው ከሁሉም የላቀ ነገር አገልግሎታችንን በሰዎች ጥበብ ሳይሆን በእግዚአብሔር ቃል መመዘን ነው። በክርስቲያኖች መካከል የሚኖሩ በርካታ ጠቦች፥ የቤተ ክርስቲያን መከፋፈል፥ የንጽሕናና የሰላም መታጣት ሁሉም አንድ ችግር እንዳለ ያመለክታሉ። ምናልባት ያችግር የእግዚአብሔር ጥበብ መጥደል ውጤት ሊሆን ይችላል።

የእግዚአብሔር ጥበብ በረከትን ያመጣል (3፡ 18)፡ - ያዕቆብ ፍሬ ወደሚል ቃል እንደገና ይመለሳል። በሰው ሠራሽ ውጤቶችና እግዚአብሔር በሚሰጠው ፍሬ መካከል እጅግ ሰፊ ልዩነት አለ። ፍሬ የሕይወት ውጤት ነው፤ ደግሞም ፍሬ የበለጠ ለማፍራት የሚያስችሉ ዘሮች በውስጡ ይገኙበታል። ብዙ ጊዜ የሚዘራ ዘር ነው፤ በዚህ ስፍራ ግን ፍሬ እራሱ ሲዘራ እንመለከታለን። የእግዚአብሔርን ፍሬ ከሌሎች ጋር በተካፈልን ቁጥር ሰዎች ይመገባሉ፤ ደግሞም ይረካሉ፤ በውጤቱም እነርሱም ፍሬን ያፈራሉ።

የክርስቲያን ሕይወት የመዝራትና የማጪድ ሕይወት ነው። በእርግጥ ማንኛውም ሕይወት የመዝራትና የማጪድ ሕይወት ነው፤ ሁልጊዜ የዘራውን እናጭዳለን። ለእግዚአብሔር ጥበብ የሚታዘዝ ክርስቲያን የሚዘራው ጽድቅን እንጂ ኃጢአትን አይደለም የሚያጭደው። ሰላምን እንጂ ጦርነትን አይደለም። የምንኖረው ሕይወት ጌታ ጽድቅንና ሰላምን በሌሎች ሕይወት እንዲያመጣ ይረዳዋል።

ማንነታችን ኑሮአችንን ያሳያል። የምናጭደው ደግሞ የዘራውን ነው። የምንዘራው ነገር የምናጭደውን ነገር ይወስናል። በእግዚአብሔር ጥበብ ከኖርን ጽድቅንና ሰላምን እንዘራለን፤ ደግሞም የእግዚአብሔርን በረከት እናጭዳለን። በሰው ዓለማዊ ጥበብ ከኖርን ኃጢአትንና ጠብን እንዘራለን፤ ሁከትንና ክፉ ሥራዎችን ሁሉ እናጭዳለን።

በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ችግር ፈጣሪ መሆን እጅግ ከባድ ነገር ነው። እግዚአብሔር ከሚጠላቸው ኃጢአቶች አንዱ

በወንድማማቾች መካከል ጠብን መዝራት ነው (ምሳሌ 6: 16-19 አንብብ)። ሉጥ የዓለምን ጥበብ በመከተሉ ወደ አብርሃም ካምጥ (ድንኳን) ችግርን አመጣ፤ አብርሃም ግን በእግዚአብሔርን ጥበብ በመከተሉ ሰላምን አመጣ። የሉጥ ውሳኔ ለምንም ነገር ወደማይጠቅሙ ሥራዎች የሚመራ ሆነ። ሉጥ የኖረበት ነገር ሁሉ በሰዶምና ገሞራ ጥፋት ምክንያት በነነ። አብርሃም በእግዚአብሔር ጥበብ የወሰነው ውሳኔ በረከትን ለራሱና ለቤተሰቡ በመጨረሻም ለዓለም ሁሉ ወደሚያመጣ ነገር መራው (ዘፍ. 13ን አንብብ)።

«ጥበብን የሚያገኝ ሰው ምስጉን ነው፤ ማስተዋልንም ገንዘቡ የሚያደርግ» (ምሳሌ 3: 13)።